

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 METŲ STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2025 m. gruodžio d. Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko 2025 m. lapkričio 24 d. 13.00–14:30 val. mišriu būdu (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) 399 salėje ir *MS Teams*).

Posėdžio pirmininkas – Andrius Palionis, žemės ūkio ministras, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano įgyvendinimo stebėsenos komiteto (toliau – Komitetas) pirmininkas.

Posėdžio sekretorius – Povilas Valteris, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) Europos Sąjungos paramos politikos departamento Europos Sąjungos paramos programų stebėsenos ir vertinimo skyriaus vyriausiasis specialistas.

Dalyvavo: Komiteto nariai, Europos Komisijos (toliau – EK), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) atstovai. Posėdyje dalyvavo 18 Komiteto narių iš 20 (kворumas yra) (dalyvavusių Komiteto narių sąrašas pridedamas, 1 priedas).

Posėdžio įrašas yra.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl SP intervencinės priemonės „Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ (toliau – KP08prev) įgyvendinimui papildomų lėšų skyrimo;

2. Dėl pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (KPP Veiklos sritis) priimtų įsipareigojimų įgyvendinimo iš Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano (SP) intervencinei priemonei „Investicijos į žemės ūkio valdas“ (Intervencinė priemonė) skirtų lėšų bei Intervencinės priemonės aprašo ir kitos susijusios informacijos tikslinimo;

3. GAAB 1 standarto pakeitimai pagal BŽŪP supaprastinimo paketą;

4. GAAB 1, 3, 4, 5, 6, 7 standartų pakeitimai pagal BŽŪP supaprastinimo paketą;

5. GAAB 4 standartas „Apsaugos ruožų išilgai vandentakių įrengimas“;

6. GAAB 5 standartas „Žemės dirbimo valdymas siekiant sumažinti dirvožemio degradacijos riziką ir eroziją, be kita ko, atsižvelgiant į šlaito nuolydį“;

7. GAAB 8 standartas „Kraštovaizdžio elementų išlaikymas ir draudimas pjauti gyvatvores ir medžius paukščių veisimosi ir jauniklių auginimo sezonu“;

8. GAAB 7 standartas „Sėjomaina ariamojoje žemėje, išskyrus vandenyje auginamus pasėlius“;

9. Dėl SP intervencinės priemonės (ekologinės sistemos) „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklos „Tarpiniai pasėliai“ keitimo;

10. Dėl SP intervencinės priemonės „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“ pakeitimo;

11. Dėl SP intervencinės priemonės „Trumpos tiekimo grandinės“ pakeitimo, susijusio su lankstesnių paramos sąlygų nustatymu;

12. Dėl SP intervencinės priemonės KP14gra „Trumpos tiekimo grandinės“ paramos paraiškų atrankos kriterijų keitimo ir papildymo nauju.

Posėdį pradėjo posėdžio pirmininkas Andrius Palionis ir informavo, kad posėdis viešai transliuojamas nebus.

Darbotvarkei pritarta bendru sutarimu be pastabų.

1. SVARSTYTA. SP intervencinės priemonės „Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ (toliau – KP08prev) įgyvendinimo papildomų lėšų skyrimas.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Aušra Grygalienė, Gytis Kauzonas. Vyko diskusija.

Aušra Grygalienė pristatydamą klausimą paminėjo, kad paskutiniu metu stebima ypač padidėjusi gyvūnų ligų rizika Lietuvoje. 2025 m. nustatyti 6 afrikinio kiaulių maro protrūkiai, 3 paukščių gripo protrūkiai, fiksuota mėlynojo liežuvio liga galvijų ūkiuose. Sudėtinga epizootinė situacija yra ir kaimyninėse šalyse. Todėl atsižvelgiant į visas šias grėsmes ūkininkai pradėjo aktyviai investuoti į biosaugos priemones. Lyginant šiuos metus su ankstesniais metais, tai 2025 m. paraiškų skaičius pagal šią priemonę išaugo daugiau kaip 3 kartus ir 2025 m. buvo surinkta paraiškų už 5,1 mln. EUR, 2024 m. už 1,7 mln. EUR, o 2023 m. už 1 mln. EUR. Pažymėtina, kad visos 5 mln. Eur lėšos, skirtos intervencinei priemonei Kp08prev įgyvendinti, šiuo metu yra panaudotos. Atsižvelgiant į ženkliai išaugusį biosaugos priemonių poreikį ir į 2023-2025 m. susidariusias nepanaudotas lėšas kitose intervencinėse priemonėse, siūloma šias lėšas, t. y. 2 501 500 Eur skirti papildomai biologinio saugumo priemonių įgyvendinimui pagal intervencinę priemonę KP08prev. ŽŪM nuomone lėšas tikslinga skirti tik Vidurio ir Vakarų (toliau – VVL) regionui, kadangi didžioji dauguma gyvulininkystės ūkių Lietuvoje įsikūrę būtent šiame regione. Taip pat 88% pareiškėjų paramos prašo būtent iš šio regiono, na ir faktiniai ligų žinių atsiradimai fiksuojami šiame regione. Intervencinei priemonei KP08prev reikalingas finansavimas būtų didinamas perskirstant lėšas iš kitų intervencinių priemonių, kuriose susidarė nepanaudotų lėšų likutis, t. y. iš KP02mva „Miško veisimas ir atkūrimas“ – 1 400 000 Eur ir KP08negl „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“ – 1 131 280 Eur. Kad būtų galima atlikti šį pakeitimą ir finansuoti biosaugos priemones, reikalinga pakeisti minėtų 5.3. Kaimo plėtros intervencinių priemonių aprašų 13 punktus (Planuojamų vienetų sumos. Finansinė lentelė su produktu) (paskaičiavimai ir pakeitimas detalai išdėstyti medžiagos lentelėje). Taip pat svarbu atitinkamai patikslinti su lėšų pakeitimu susijusią informaciją 2.1.SO9.9. „Finansinio asignavimo pagrindimas“, 2.1.SO4.8. „Rezultato rodiklio (-ių) pasirinkimas“, 2.1.SO4.9. „Finansinio asignavimo pagrindimas“, 2.1.SO6.8. „Rezultato rodiklio (-ių) pasirinkimas“, 2.1.SO6.9. „Finansinio asignavimo pagrindimas“, 3.1.3. „Paiškinimas, kaip siekiama 105 straipsnyje nurodyto

didesnio bendro indėlio“ dalyse, bei pakeisti SP Siektinų rodiklių R.17, R.18 ir R.32 reikšmes plano 2.3.1 skyriaus apibendrinamojoje lentelėje (detalūs pakeitimai nurodyti posėdžio medžiagoje).

A. Palionis atkreipė dėmesį, kad surinktas rekordinis skaičius paraiškų ir prašoma paramos suma išaugo ne tik dėl ligų rizikos, tačiau ir dėl sumažinto praeinamumo balo gyvulininkystės ūkiams.

G. Kauzonas pasitiksino dėl likusių pinigų skirtų Sostinės regionui panaudojimo, klausiant kodėl jie negali būti panaudoti.

A. Palionis atsakė, kad Sostinės regionui skirtos lėšos bus panaudotos Sostinės regione ir dėl jų keitimų atlikti nereikia, o šiame siūlyme nurodyta suma bus perskirstyta VVL regionui.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už pateiktą siūlymą.

Balsavimas: pritarti bendru sutarimu.

NUTARTA (vienbalsiai). V Strateginio plano keitimu padidinti SP intervencinės priemonės KP08prev „Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ finansavimą (2 501 500 Eur), perskirstant lėšas iš kitų SP intervencinių priemonių (KP02mva „Miško veisimas ir atkūrimas“ (1 400 000 Eur) ir KP08neg1 „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“ (1 131 280 Eur), tikslinant SP atskiras dalis:

1.1. KP08prev „Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“:

Planuojama vieneto suma	Finansiniai metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Iš viso 2023–2029 m.
KP08prev Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius	Planuojama vieneto suma (visos viešosios išlaidos eurais)		40000,00	40000,00	40000,00	40000,00	40000,00	40000,00	
	Didžiausia planuojama vidutinė vieneto suma (kai taikoma) (EUR) O.20 (vienetas: Veiksmai)		8,00	25,00	25,00 47,00	25,00 45,00	25,00 45,00	17,00	Suma: 187,00 Didžiausia suma: 47,00
IŠ VISO	O.20 (vienetas: Veiksmai)		8,00	25,00	25,00 47,00	25,00 45,00	25,00 45,00	17,00	Suma: 187,00 Didžiausia suma: 47,00
	Orientacinis metinis finansinis asignavimas (visos)		3 200,00	1 000 000,00	1 000 000,00 1 901 000,00	1 000 000,00 1 800 000,00	1 000 000,00 1 800 000,00	680 000,00	5 000 000,00 7 501 000,00

	viešosios išlaidos eurai)				500,00	000,00	000,00		500,00
	Orientacinis metinis finansinis asignavimas (Sąjungos įnašas eurai)		245120,00	766000,00	766-000,00 1 532 275,00	766-000,00 1 446 000,00	766-000,00 1 446 000,00	520 880,00	3-830-000,00 5 956 275,00

1.2. KP02mva - Miško veisimas ir atkūrimas:

Planuojama vieneto suma	Finansiniai metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Iš viso 2023–2029 m.
KP02mva - Paramos miško veisimo ir pažeisto miško atkūrimo projektui vidurkis (Dotacija - Vidutinė)	Planuojama vieneto suma (visos viešosios išlaidos eurai)	0,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Didžiausia planuojama vidutinė vieneto suma (kai taikoma) (EUR)								
	O.23 (vienetas: Veiksmai)								
IŠ VISO	O.23 (vienetas: Veiksmai)	0,00	50,00	140,00	150,00 110,00	160,00 120,00	130,00 100,00	70,00 40,00	Suma: 700,00 560,00 Didžiausia suma: 160,00 140,00
	Orientacinis metinis finansinis asignavimas (visos viešosios išlaidos eurai)	0,00	500 000,00	1 400 000,00	1 500 000,00 1 100 000,00	1 600 000,00 1 200 000,00	1 300 000,00 1 000 000,00	700 000,00 400 000,00	7 000 000,00 5 600 000,00
	Orientacinis metinis finansinis asignavimas (Sąjungos įnašas eurai)	0,00	420 000,00	1 176 000,00	1 260 000,00 924 000,00	1 344 000,00 1 008 000,00	1 092 000,00 840 000,00	588 000,00 336 000,00	5 880 000,00 4 704 000,00
	iš kurių suma, reikalinga įvykdyti XII priede nurodytą mažiausio finansinio asignavimo reikalavimą (taikoma 95 straipsnio 1 daliai pagal 73 ir 75 straipsnius) (Visos viešosios išlaidos EUR)								
	iš kurių suma, reikalinga įvykdyti XII priede nurodytą mažiausio finansinio asignavimo reikalavimą (Sąjungos įnašas EUR)								

1.3. KP08neg1 „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“:

Planuojama vieneto suma	Finansiniai metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Iš viso 2023–2029 m.
KP08neg1.1 Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių	Planuojama vieneto suma (visos viešosios išlaidos eurai)		35 543,48	35 543,48	35 543,48	35 543,48	35 543,48		
	Didžiausia planuojama vidutinė vieneto suma (kai taikoma) (EUR)								
	O.21 (vienetas: Projektai)		23,00	23,00	23,00	23,00	21,00		Suma:

2. SVARSTYTA. Dėl pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (KPP Veiklos sritis) prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimo iš SP intervencinei priemonei „Investicijos į žemės ūkio valdas“ (Intervencinė priemonė) skirtų lėšų bei Intervencinės priemonės aprašo ir kitos susijusios informacijos tikslinimo.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Aušra Grygalienė, Algis Baravykas, Arūnas Svitojus, Fortunatas Dirginčius, Raimundas Juknevičius, Gytis Kauzonas. Vyko diskusija.

A. Grygalienė pristatydamą klausimą nurodė, kad iš esmės klausimas yra dėl KPP priemonės „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ prisiimtų įsipareigojimų perkėlimo į SP analogišką („veidrodinę“) priemonę. Kadangi KPP laikotarpis baigiasi šiemet, iki gruodžio 31 d. turi būti išmokėtos visos KPP priemonių paramos lėšos. KPP įgyvendinimo laikotarpiu sėkmingą ir savalaikį daugelio investicinių projektų įgyvendinimą trikdė nenumatyti ekonominiai sunkumai: dėl COVID-19 pandemijos ir geopolitinių grėsmių trūkinėjusios tiekimo grandinės, auganti infliacija, pajamų nestabilumas dėl produkcijos supirkimo kainų svyravimų ir kt. Projektų įgyvendinimą taip pat lėtino griežti aplinkosauginiai reikalavimai, sudėtingos statybos leidimų išdavimo sąlygos ir pan. apribojimai. Visa tai lėmė realią riziką, kad KPP laikotarpiui einant į pabaigą, dalis projektų bus neįgyvendinta, KPP lėšos bus nepanaudotos ir jas reikės gražinti Europos Komisijai.

Siekiant kuo geriau panaudoti Lietuvai skirtas EŽŪFKP lėšas ir kuo labiau sumažinti riziką, kad dalis KPP programoje suplanuotų lėšų liks nepanaudota, 2025 metais buvo organizuotas papildomas kvietimas pagal šią KPP veiklos sritį, taip pat buvo sudarytos palankesnės sąlygos, kad kuo daugiau pareiškėjų galėtų laiku įgyvendinti anksčiau pateiktus KPP projektus, jiems buvo leista nusikelti mokėjimo prašymo pateikimo terminus.

Atsižvelgiant į tai, 163 patvirtintų projektų finansiniams įsipareigojimams įvykdyti (2025 m. spalio 10 d. NMA pateiktais duomenimis), KPP programoje trūko 20,5 mln. Eur paramos lėšų. Pagal spalio 21 d. NMA pateiktus duomenis, lėšų trūkumas yra 19,9 mln. Eur ir galimai šis skaičius dar gali ne ženkliai koreguotis. Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/2115 155 straipsnio 4 dalies nuostatomis, su teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams susijusios išlaidos, patirtos įgyvendinant šią KPP Veiklos sritį po 2025 m. gruodžio 31 d. bus finansuojamos BŽŪP strateginio plano lėšomis. Atsižvelgiant į tai, siūloma atlikti korekcijas šiose Strateginio plano dalyse: intervencinės priemonės KP12vld apraše (5, 7, 9, 12 ir 13 skyriuose), BŽŪP strateginio plano V priede, SO2 tikslo intervencijų logikoje, siektinų reikšmių plane (siūlomi pakeitimai detalčiai aprašyti protokolo 3 priede). Siūlyme nurodyti duomenys gali nežymiai keistis pagal atnaujintus NMA duomenis.

A. Grygalienė papildomai informavo, jog visas šis pakeitimas, ypač kalbant apie aprašą, yra pateiktas medžiagos priede (3 protokolo priedas). Apibendrinama pranešėja informavo, kad perkeliams KPP įsipareigojams į SP nėra nustatomi jokie papildomi kriterijai, yra išlaikomi tokie patys intensyvumai ir visos kitos sąlygos išlieka.

A. Baravykas pasiteiravo ar priėmus šį sprendimą lėšos būtų panaudotos iš kitų metų investicinės paramos, kuriai numatyta 28 mln. Eur ir kiek kitais metais lieka lėšų investicinei paramai pagal SP?

A. Grygalienė atsakė, jog kitų metų biudžete yra 28 mln. Eur. investicinei paramai ir iš jų 20 mln. Eur yra nacionalinių lėšų, tad atėmus šią sumą 2026 metams liktų 8 mln. Eur, tačiau buvo gauta NMA informacija, jog iš ankstesnių kvietimų yra apie 40 mln. Eur sutaupymas ir šios lėšos

greičiausiai bus perkeltos į kitų metų kvietimą. Visgi kitų metu kvietimas dar nėra paskelbtas, o sumos priklausys ir nuo to, kokie bus šių metų kvietimo rezultatai.

A. Palionis papildė, jog taip pat planuojama šios priemonės paramai paskoloms skirtas, bet dar ILTE nepanaudotas (t. y., nepaskirstytas galutiniams paramos gavėjams) lėšas, susigražinti ir perskirstyti šios priemonės paramai dotacijomis. Ministras taip pat akcentavo, kad šių metų kvietimas pagal šią SP intervencinę priemonę vyksta iki gruodžio 19 d. ir dar nėra aišku ar bus panaudoti visi šiam kvietimui skirti pinigai. Galbūt bus galimybė finansuoti ir šių metų pilkają zoną, dėl to kitam kvietimui skirta suma dar nėra galutinai aiški.

A. Svitojus pasisakė, kad Jaunųjų ūkininkų sąjungoje buvo daug diskutuojama apie šią situaciją, taip pat vyko ŽŪR tarybos posėdis kur ši situacija buvo diskutuojama, todėl yra suprantama ir yra pritariama, kad tokius sprendinius reikia daryti. Visgi buvo išsakytas prašymas, kad ūkininkai individualiai turėtų gauti daugiau informacijos apie tokias situacijas, kad būtų pateikta aiški ir tiksli informacija. Taip pat buvo užduotas klausimas, ar priėmus šį siūlymą ir perkėlus šios priemonės išmokėjimą iš KPP į SP, ūkininkas neviršys leistinos maksimalios investicinės paramos sumos teikdamas kitas paraiškas pagal SP investicinę paramą.

A. Palionis patikino, jog atlikus šį pakeitimą ūkininkas neviršys maksimalios sumos ir papildomai informavo, kad šios sumos buvo padidintos. Taip pat A. Palionis padėkojo A. Svitojui už pastabą dėl komunikacijos, nurodydamas, kad tikriausiai klaida nuo pat pradžių buvo padaryta ir reikėjo komunikaciją organizuoti iš ŽŪM ar iš NMA, nenuleidžiant komunikacijos perdavimo į regionus.

F. Dirginčius atsakydamas dėl komunikacijos pritarė, jog visuomet galima komunikaciją tobulinti, tačiau pabrėžė, jog individualiai buvo bendraujama su kiekvienu paramos gavėju, taip pat eigoje keitėsi tam tikri sprendimai. Numatoma gerinti komunikaciją dėl šios situacijos, kaip pavyzdį įvardijant galimybę daryti papildomą nuotolinį susitikimą su interesuotais pareiškėjais siekiant dar aiškiau iškomunikuoti situaciją.

R. Juknevičius paklausė ar jau yra identifikuoti ūkininkai kuriems aktualu būtų galimybė pasiskolinti, kuriems buvo pažadėta suteikti garantinius raštus. Taip pat jei atsitiktų taip, kad dėl ūkininkų vėlavimų atsiskaityti su rangovais atsirastų netesybos teisine prasme, ar yra numatytos kompensacijos galimybės.

A. Palionis atsakė, kad yra stengiamasi ir tikimasi, kad pavyks išmokėti paramos lėšas antroje sausio pusėje. Visgi už sausio mėnesį atsiradusias palūkanas ar netesybas yra numatyta galimybė mokėti kompensacijas. Buvo įsivertintas ūkininkų sąrašas kuriuos tai liečia ir jiems visiems de minimis pagalbai skirtos sumos užteks suteikti kompensacijas.

F. Dirginčius informavo, kad šiuo metu yra derinamas garantinis raštas, jog jis būtų tinkamas kredito įstaigoms. Yra bendraujama su kredito įstaigomis, jų asociacijomis ir Lietuvos banko specialistais, kurie užtikrina, kad tai nesukeltų papildomų rizikų kredito įstaigų kapitalui.

A. Palionis papildomai paaiškino, kad jei mokėjimo prašymas užsiskaitytų kaip valstybės garantija, tai kredito įstaigoms negalėtų tai sumai išduotų paskolų reikalavimai (kapitalo pakankamumo, likvidumo reikalavimai), tad jie galėtų palankesniais sąlygomis skolinti pinigus ūkininkams. Dėl to dabar vyksta diskusija su Lietuvos banku ar NMA mokėjimo prašymo sumą būtų galima prilyginti kaip valstybės garantija. A. Palionis paklausė NMA direktoriaus kokia dabar derybų su Lietuvos banku situacija?

F. Dirginčius informavo, kad kol kas laukia atsakymo iš Lietuvos banko, paskutinė komunikacija su juo buvo praėjusios savaitės ketvirtadienį ir penktadienį.

G. Kauzonas pabrėžė, jog svarbu priminti, kad šitos sumos kurios perkeliamos iš KPP į SP, jos nesisumuos į bendrą paramos paketą kur numatytos ribų sumos.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už pateiktą siūlymą.

Balsavimas: *pritarti bendru sutarimu.*

NUTARTA (vienbalsiai). V Strateginio plano keitimu pagal KPP Veiklos sritį priisiimtus įsipareigojimus, kuriems trūksta lėšų, perkelti į SP ir finansuoti SP KP12vld – Investicijos į žemės ūkio valdas įgyvendinimui skirtomis lėšomis, tikslinant SP atskiras dalis:

1. Pakeisti intervencinės priemonės „Investicijos į žemės ūkio valdas“ aprašo skyrius (pridedamas aprašo lyginamasis variantas - Priedas Nr. 3):

1.1. 5 skyrių „*Pasirinktas intervencinės priemonės modelis, reikalavimai ir tinkamumo finansuoti sąlygos*“ ir papildyti nauju tekstu:

1.1.1. „Taip pat nuo 2026-01-01 pagal šią intervencinę priemonę, bus teikiama parama vykdant tęstinius įsipareigojimus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos paramos gavėjams, priiimti įgyvendinant priemonės “Investicijos į materialųjį turtą” veiklos srities “Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“, laikantis Reglamento (ES) 2021/2115 155 straipsnio 4 dalies nuostatų (toliau – KPP įsipareigojimai);

1.1.2.. KPP įsipareigojimų atveju – projektų atranka jau atlikta vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos paramos priemonės “Investicijos į materialųjį turtą” veiklos srities “Parama investicijoms į žemės ūkio valdas” (toliau – KPP priemonė) atrankos principais;

1.1.3. KPP įsipareigojimų atveju – finansuojamų projektų tinkamumas jau įvertintas vadovaujantis KPP priemonės tinkamumo kriterijais;“.

1.2. 7 skyrių „*Paramos / sumų / apskaičiavimo metodų forma ir norma*“ dalis „*Paramos aprėptis gavėjo lygmeniu*“ papildyti šiuo nauju tekstu:

„Kai parama teikiama vykdant KPP įsipareigojimus:

- Paramos intensyvumas yra nuo 20 iki 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas prašo ar sutinka dėl mažesnio intensyvumo taikymo) ir diferencijuotas priklausomai nuo žemės ūkio sektoriaus.

- Jauniesiems ūkininkams, įsikūrusiems penkerių metų laikotarpiu iki paraiškos pateikimo, kai vykdoma žemės ūkio produktų gamyba, paramos intensyvumas gali būti padidintas 20 procentinių punktų (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas prašo ar sutinka dėl mažesnio paramos intensyvumo taikymo); didžiausias paramos intensyvumas negali viršyti 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.

Paramos intensyvumas gali būti padidintas iki 20 procentinių punktų, tačiau ne daugiau nei 65 proc. tinkamų finansuoti išlaidų šiais atvejais:

- Pareiškėjams, ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, kai vykdoma žemės ūkio produktų gamyba, įskaitant žemės ūkio produktų gamybą pripažinto žemės ūkio kooperatyvo savo narių valdose;

- Pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas (taikoma tik gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose).“

1.3. 9 skyriaus „*Papildomi klausimai*“ dalies „*Teikiant subsidijas netinkamos finansuoti išlaidos*“ 11 punktą papildomas šiuo nauju tekstu:

„11. Kai parama teikiama vykdant KPP įsipareigojimus, netinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, atitinkančios Reglamento (ES) 2021/2115 73 straipsnio 3 dalies nuostatas ir numatytos KPP priemonės įgyvendinimo taisyklėse.“

1.4. 12 skyrius „Planuojamos vienetų sumos. Apibrėžtis“ papildomas šiuo nauju tekstu:
„KP12vld-003 – KPP įsipareigojimai

Vieneto suma yra nustatyta įvertinus pagal KPP priemonę nebaigtiems įgyvendinti projektams likusią išmokėti paramos sumą.

Vidutinė likusi išmokėti paramos suma vienam pagal KPP priemonę nebaigtam įgyvendinti projektui – 125 000 eurų. Planuojama, kad BŽŪP strateginio plano lėšomis per 2026 m. KPP įsipareigojimų vykdymui bus suteikta paramos už 8,5 mln. eurų.

Like mokėjimai, vykdant KPP įsipareigojimus, bus atliekami iš papildomo nacionalinio finansavimo pagal BŽŪP strateginį planą (kaip nurodyta V priede) lėšų.“

1.5. 13 skyrius „Planuojamos vienetų sumos. Finansinė lentelė su produktu“. Lentelėje atliekami paskaičiavimai KPP įsipareigojimų atveju dėl planuojamos vienetų sumos, dėl didžiausios planuojamos vidutinės vienetų sumos 2026 m. (duomenys gali nežymiai keistis pagal atnaujintus NMA duomenis).

2. Pakeisti BŽŪP strateginio plano V priedą „Papildomas nacionalinis finansavimas pagal BŽŪP strateginį planą“. Pateikiami skaičiavimai dėl papildomo nacionalinio finansavimo pagal BŽŪP strateginį planą KPP įsipareigojimams finansuoti.

3. Patikslinti SO2 tikslo intervencijų logikoje produkto rodiklio O.20 (paremtų veiksmų skaičius) ir rezultato rodiklio R9 siektinas reikšmės (rodiklių reikšmės didinamos).

4. Patikslinti siektinų reikšmių plano „2.3.1. Apibendrinamojoje lentelėje“ R9 rezultato rodiklio siektiną reikšmę ir 2026–2029 metų tarpines reikšmes.

5. Teikiant SP pakeitimą leisti koreguoti teikiamus duomenis pagal naujausią NMA pateiktą statistiką.

3. SVARSTYTA. GAAB 1 standarto pakeitimai pagal BŽŪP supaprastinimo paketą.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Rasa Motiejaitė.

R. Motiejaitė pristatė, kad ŽŪM planuoja įgyvendinti dalį GAAB 1 standarto palengvinimų BŽŪP supaprastinimo pakete. Planuojami keisti leistiną daugiamečių pievų plotų sumažėjimą lyginant su referenciniu rodikliu iki 10 proc. (šiuo metu yra 5 proc.) Kita dalis BŽŪP supaprastinimo pakete yra siūlymas apie valstybėms narėms leidžiamą savanoriškai pasirinkti laikotarpį nuo dabar galiojančių 5 metų iki 7 metų laikotarpio, kuriam suėjus neariama ir žolėmis apsėta žemė turėtų tapti daugiametė. Tai dėl šitos dalies yra neplanuojama taikyti 7 metų laikotarpio, nes nėra prieinamų patikimų duomenų, kurie pagrįstų referencinio rodiklio pasikeitimus, naudingus Lietuvai, palyginti su dabartiniu 5 metų laikotarpiu.

Sekretoriato pastaba: klausimas yra informacinio pobūdžio ir dėl jo balsavimas nevyko.

4. SVARSTYTA. GAAB 1, 3, 4, 5, 6, 7 standartų pakeitimai pagal BŽŪP supaprastinimo paketą.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Rasa Motiejaitė.

R. Motiejaitė informavo, kad ŽŪM planuoja įgyvendinti visus GAAB standartų palengvinimus, susijusius su ekologiniais ūkiais, BŽŪP supaprastinimo pakete. Planuojama numatyti pilnas išimtis dėl GAAB 1, 3, 4, 5, 6, 7 standartų taikymo ekologiniams ūkiams, sertifikuotiems pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007. Išimtis taikoma darant prielaidą, kad šių GAAB standarto jau yra laikomasi pagal ekologinės gamybos reglamentą.

Sekretoriato pastaba: klausimas yra informacinio pobūdžio ir dėl jo balsavimas nevyko.

5. SVARSTYTA. GAAB 4 standartas „Apsaugos ruožų išilgai vandentakių įrengimas“.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Rasa Motiejaitė.

R. Motiejaitė pristatė, kad SP GAAB 4 aprašomojoje dalyje prie melioracijos griovių yra įdėtas paaiškinimas, kad tai grunte iškasti melioracijos sistemos vandentakiai, laikomi sausinimo ar drėkinimo reikmėms. Atsižvelgiant į tai, kad nacionaliniuose teisės aktuose panaikinta melioracijos griovio sąvoka, tikslinamas GAAB 4 standarto apibūdinimas ir atsisakoma šios sąvokos. Pažymėtina, kad standarto taikymo teritorija ir principai išlieka nepakitę.

A. Palionis pastebėjo, kad tai ilgai lauktas techninis pakeitimas.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už pateiktą siūlymą.

Balsavimas: pritarti bendru sutarimu.

NUTARTA (vienbalsiai). Pakeisti SP nustatytą GAAB 4 reikalavimų dalį „3.10.2.1.1. Informacijos apie ūkiuose taikomą praktiką santrauka“ ir išdėstyti ją taip:

„Pareiškėjams draudžiama dirbti žemę ir skleisti mineralines trąšas, augalų apsaugos produktus, mėšlą ir (ar) srutas paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose ir melioracijos griovių (grunte iškasti melioracijos sistemos vandentakiai, laikomi sausinimo ar drėkinimo reikmėms) pagrioviuose. Detalesnės sąlygos numatytos Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose.

<...>“

6. SVARSTYTA. GAAB 5 standartas „Žemės dirbimo valdymas siekiant sumažinti dirvožemio degradacijos riziką ir eroziją, be kita ko, atsižvelgiant į šlaito nuolydį“.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Rasa Motiejaitė, Raimundas Juknevičius, Vytautas Buivydas. Vyko diskusija.

R. Motiejaitė informavo, kad šiuo metu GAAB 5 standarto taikymas numatytas pareiškėjams, deklaruojantiems plotus erozijai jautriose teritorijose (šlaitų, kurių nuolydis didesnis nei 12 proc., sluoksnis). Šitas sluoksnis yra itin tikslus, panaudotų duomenų gardelės dydis – 1x1 m. Palyginimui, kitos valstybės GAAB 5 standarto taikymui naudoja gerokai mažesnio detalumo duomenis, pavyzdžiui, dėl duomenų struktūros ir tikslumo Čekijoje nustatytas minimalus ploto dydis – 2 ha, o Liuksemburge vertinimui naudotų duomenų gardelės dydis – 10x10 m, reljefo duomenų tikslumas – 2x2 m. Tai leidžia šalims nepalyginamai paprasčiau įgyvendinti reikalavimus. ŽŪM atliko išsamią mokslinės literatūros analizę, konsultavosi su ekspertais ir ŽŪDC dėl galimų techninių sprendimų bei tikėtinų rezultatų ir padarė išvadą, kad iš principo sluoksnis, sudarytas tik pagal šlaitų, statesnių nei 12 % informaciją, galėtų būti patobulintas, įvertinus daugiau veiksnių, turinčių įtakos vandens erozijai. Atsižvelgiant į tai yra siūloma keisti SP ir koreguoti erozijai jautrių teritorijų sluoksnį, kurioms būtų priskiriamos teritorijos, kuriose yra šlaitai statesni nei 12%, bet jie turėtų būti ne trumpesni nei 20 m. ilgio. O kita siūlomo dalis atliepia siekį sumažinti pareiškėjų ir administruojančių institucijų administracinę naštą, numatant taikyti minimalią toleranciją ir paklaidą pareiškėjams, kurie deklaruos laukus, kurių dalis ar visas laukas pateks į šitą sluoksnį. Praktikoje sudarytas itin tikslus žemėlapis, kuriame nustatyti šlaitų nuolydžiai, viršijantys 12 proc., kartu sukūrė ir specifinių problemų dėl išskirtinio detalumo. Erozijos sluoksnyje nustatyta daug

labai smulkių teritorijų, o didesnių teritorijų perimetro formos yra itin sudėtingos, vyrauja asimetriškos, geometriškai kompleksiškos struktūros. Tokiuose plotuose žemės dirbimo technikos manevravimas, net naudojant moderniausias GPS priemones su aukšto tikslumo korekcijomis yra problematiškas ir sudėtingas. Taigi atsižvelgiant į šį aspektą tolerancijos ir paklaidos dydis būtų taikomas, jei erozijai jautrių teritorijų plotas deklaruotame lauke sudaro mažiau nei 5 %, bet ne didesnis kaip 0,5 ha, ir tokiu atveju sankcija nebūtų taikoma. O kalbant apie tai kaip tai paveiks patį sluoksnį, tai ŽŪDC atliko analizę, pasirinko teritoriją kurioje buvo 74 objektų erozijos plotas, pritaikė šlaito ilgio kriterijų (20 m.) ir atlikus techninius veiksmus gavo, jog atrinktų objektų erozijos plotas sumažėtų maždaug 20%, tad dėl to daroma prielaida, kad pritaikius šlaito ilgio kriterijų erozijos sluoksnis per visą Lietuvą turėtų sumažėti apie 20%. Šiuo metu Lietuvoje erozijos plotas yra daugiau kaip 363 tūkst. ha.

R. Juknevičius pasisakė, jog kryptis yra gera, tačiau kyla klausimas dėl mažų plotų, kuriuos dirbti skersai lauko praktiškai yra neįmanoma. Tad sutiktų, kad sankcijos neturėtų būti taikomos, jei tas dirbamas laukas su nuolydžiu ir 20 m. ilgio kriterijumi yra mažesnis negu 0,5 ha. Visgi kalbant apie 5% nuo deklaruojamo lauko abejoja, ar šis sprendimas tinkamas, ypač kalbant apie mažus laukus, nes jis nesprenžia ūkininkų nuogaštavimų kaip dirbti stačius šlaitus su turima technika.

A. Palionis išsakė, jog supranta nuogaštavimus, o šis pasiūlymas yra žingsnis link palengvinimo. Na o ateityje visa tai bus galima toliau diskutuoti ir tobulinti.

V. Buivydas pasidalino patirtimi po praeitą savaitę vykusio jaunųjų ūkininko vizito Vokietijoje. Ten ūkininkai šlaitus įveiklina žemės ūkio veiklai ir yra kuriama didelė pridėtine vertė, auginant vynuoges, šilauoges, slyvas ir sodus, o jų veikla neribojama, nes tarpueiliuose žemė nėra įdirbama. Taigi paragino sukurti galimybių įveiklinant šlaitus, nes atrodo, kad Europoje yra kažkiek kitokios sąlygos.

A. Palionis atsakė, jog sąlygos Lietuvoje yra tokios pat kaip ir kitose ES šalyse, pas mus galima sodinti ir vaismedžius ir vaiskrūmius, tačiau negalima įdirbti tarpueilių, tad sąlygos yra vienodos.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už pateiktą siūlymą.

Balsavimas: *pritarti bendru sutarimu.*

NUTARTA (vienbalsiai). Pakeisti SP nustatytų GAAB 5 reikalavimų dalį „3.10.3.1.1. Informacijos apie ūkiuose taikomą praktiką santrauka“ ir išdėstyti ją taip:

„Erozijai jautriose teritorijose (šlaitų, statesnių nei 12 proc. ir ne trumpesnio nei 20 m ilgio, sluoksnis) privaloma:

- neauginti bulvių, pašarinių ir cukrinių runkelių, kitų šakniavaisių ir šakniagumbių;
- laikotarpiu nuo lapkričio 15 d. iki kovo 1 d. užtikrinti bent minimalią žolinių augalų augmeniją, arba palikti ražienų laukus per žiemą arba kitas augalų liekanas. Ražienų ar augalų liekanų dirbimas minimumu laikotarpiu yra draudžiamas;
- vaismedžių ir vaiskrūmių plotuose ir jų tarpueiliuose draudžiamas žemės dirbimas ir purenimas;
- taikyti dirbimo skersai šlaito technologiją.

Siekiant sumažinti pareiškėjų ir administruojančių institucijų administracinę naštą, numatoma taikyti minimalią toleranciją: jei erozijai jautrių teritorijų plotas deklaruotame lauke sudaro mažiau nei 5 %, bet ne didesnis kaip 0,5 ha, sankcija netaikoma.“

7. SVARSTYTA. GAAB 8 standartas „Kraštovaizdžio elementų išlaikymas ir draudimas pjauti gyvatvores ir medžius paukščių veisimosi ir jauniklių auginimo sezonu“.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Rasa Motiejaitė.

R. Motiejaitė pristatė klausimą, kad SP nustatyto GAAB 8 reikalavimo dalyje yra nurodyta data, nuo kada iki kada yra draudžiama trikdėti paukščius jų veisimosi ir jauniklių auginimo metu. Ta data yra nuo kovo 1 d. iki rugpjūčio 1 d. Lietuvoje paukščių perėjimo ir jauniklių auginimo laikotarpį nustato Aplinkos ministerijos sistemos institucijos, vadovaudamosi moksliniais ornitologiniais duomenimis, teikiamais Gamtos tyrimų centro ir Lietuvos ornitologų draugijos. Šis laikotarpis gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į klimatinių sąlygų pokyčius, paukščių elgsenos ypatumus ar kitus aplinkos veiksnius. Šiuo metu Aplinkos ministerija yra nustačiusi apribojimus miško kirtimams, medienos ištraukimui, želdinių šalinimui ir intensyviai genėjimui nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d., vadovaujantis Miško kirtimo taisyklėmis ir Želdynų įstatymo nuostatomis. Atitinkamai, siekiant užtikrinti nuoseklų teisinį reguliavimą, suvienodinamas šis laikotarpis ir GAAB8 standarto taikymo kontekste.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už pateiktą siūlymą.

Balsavimas: *pritarti bendru sutarimu.*

NUTARTA (vienbalsiai). Pakeisti SP nustatytą GAAB 8 reikalavimų dalį „3.10.4.1.2. Teritorinė taikymo sritis (taikoma mažiausios dalies standarto atveju)“ „<...> Draudžiama kirsti ir genėti medžius ir gyvatvores paukščių jauniklių perėjimo ir augimo metu, t. y. nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d.“

8. SVARSTYTA. GAAB 7 standartas „Sėjomaina ariamojoje žemėje, išskyrus vandenyje auginamus pasėlius“

Kalbėjo: Andrius Palionis, Rasa Motiejaitė, Kristina Kamsiukaitė, Eimantas Pranauskas. Vyko diskusija.

R. Motiejaitė pristatė situaciją dėl GAAB 7 standarto, kad taikyti dabartinius augalų kaitos reikalavimus kukurūzams kada jie auginami pašarams yra labai sudėtinga. Pasiūlymai dėl GAAB 7 standarto keitimo jau ne pirmą kartą teikiami SP SK komitetui. Atsižvelgiant į sunkumus su kuriais susiduria ūkininkai auginantys kukurūzus kaip pašarus ir į tai, kad siekiant išlaikyti dirvožemio potencialą pasėlių įvairinimo praktika yra nepalyginamai mažiau efektyvi nei augalų kaita, bei į tai, kad ES reglamente 2021/2115 numatyta galimybė taikyti reikalavimus selektyviai, galimybė vietoje augalų kaitos taikyti pasėlių įvairinimą numatoma tik kukurūzų augintojams auginantiems juos pašarams.

A. Palionis atkreipė dėmesį į tai, kad dėl šio siūlymo vietoje augalų kaitos taikyti pasėlių įvairinimą selektyviai tik kukurūzų augintojams gali kilti nepritarimas iš EK, dėl to galbūt reikėtų priimti sprendimą taikyti šią galimybę visiems, neišskiriant tik kukurūzų augintojų.

K. Kamsiukaitė informavo, kad, laikantis vienodų sąlygų visiems pareiškėjams nustatymo principo, galimybė taikyti pasėlių įvairinimą arba pasėlių kaitą turi būti suteikta visiems pareiškėjams. Negali būti selektyviai pasirenkamos atskiros kultūros, kurioms būtų taikomi lengvesni reikalavimai. Taip pat EK atstovė paklausė ar visus siūlymus dėl GAAB pakeitimų planuojama pateikti EK iki „supaprastinimo“ reglamento priėmimo, ar bus laukiama jo priėmimo, ir atkreipė dėmesį, kad dalį siūlymų galima teikti notifikacijos tvarka.

A. Palionis atsakė, kad siūlymus dėl GAAB pakeitimų planuojama pateikti po „supaprastinimo“ reglamento patvirtinimo. O kalbant apie pateiktą pasiūlymą dėl GAAB 7 pakeitimo, būtų tikslinga pakeitimui korekcijas pasidaryti dabar, siekiant efektyvaus siūlymo derinimo su EK.

G. Dūdėnas atkreipė dėmesį, kad techniškai tai yra labai skirtingi sprendimai ir visa PPIS sistema turėtų būti pertvarkyta, nes atsirastų galimybė visiems ūkininkams taikyti arba augalų kaitą arba augalų įvairinimą, ir tai būtų labai didelis pasikeitimas lyginant su siūlomu pakeitimu.

A. Palionis atsakė, jog tai neturėtų būti ŽŪM ar reglamentų apribojimas, o ūkininkas pats turėtų pasirinkti kurį būdą taikyti. Yra suprantama, kad dėl pakeisto siūlymo ŽŪM atsiras laikina didesnė administracinė našta, visgi yra žiūrima į žemės ūkio sektorių ir siekiama ūkininkams suteikti pasirinkimo laisvę.

G. Dūdėnas atkreipė dėmesį, kad kalbant apie techninį aspektą, reikės su ŽŪDC persitvarkyti turimą PPIS. Taip pat buvo pasisakyta, jog yra kitaip suprantamos reglamento galimybės taikyti šią išimtį ir pažeminti tam tikroms kultūroms augalų kaitos reikalavimus, suprantant, jog reglamente tokia galimybė yra ir dėl to nebūtų ignoruojamos tam tikros ūkininkų grupės.

E. Pranauskas pasisakė, jog nemato reglamento ribojamo, kuris neleistų taikyti išimties tik tam tikrai kultūrai. Reglamente nesakoma, kad papildomai diversifikavimą taikyti visoms kultūroms, pasakyta tik apie galimybę taikyti papildomai, tad papildomai gali būti ir tik kukurūzų auginimui. Taigi perdaryti visą sistemą taikant šią galimybę visiems ūkininkams dėl keleto pavienių atvejų neatrodo reikalinga, juo labiau, kad pati GAAB 7 sistema neblogai veikia, išskyrus šią specifinę situaciją.

A. Palionis atsakė, jog supranta nuogąstavimus, tačiau siekiant efektyviai derinti SP pakeitimus su EK, kas yra ypač reikalinga dėl „veidrodinės“ priemonės skubos, bei norint išvengti galimo nepritario iš EK dėl kukurūzų auginimo išskyrimo, būtų tikslinga priimti sprendimą taikyti šią galimybę visiems pareiškėjams.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už siūlymą su pakeista formuluote, numatant galimybę vietoje augalų kaitos taikyti pasėlių įvairinimą visiems pareiškėjams.

Balsavimas: *pritarti bendru sutarimu.*

NUTARTA (vienbalsiai):

1. SP IV keitime – atsisakyti planuotų palengvinimų kukurūzų auginimui gyvulių pašarui.

2. SP V keitime – papildyti Strateginiame plane nustatytą GAAB 7 reikalavimų dalį „3.10.3.3.1. Informacijos apie ūkiuose taikomą sėjomainos praktiką santrauka“ ir išdėstyti ją taip:

„<...>

Minimalios augalų kaitos reikalavimas netaikomas pareiškėjams, kai taikoma pasėlių įvairinimo praktika pagal 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 reikalavimus.

<...>“

9. SVARSTYTA. SP intervencinės priemonės (ekologinės sistemos) „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklos „Tarpiniai pasėliai“ keitimas.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Rasa Motiejaitė, Gedas Špakauskas, Kristina Kamsiukaitė. Vyko diskusija.

R. Motiejaitė pristatė, jog pagal SP veiklą „Tarpiniai pasėliai“ galima pretenduoti į paramą už įsėlį, posėlį ir tarpinius pasėlius per žiemą. Vadovaujantis SP nuostatomis, posėlį vėliausiai privaloma pasėti iki rugpjūčio 15 d. po pagrindinės kultūros nuėmimo ir nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 savaites, įsėliui nustatytas reikalavimas įsėti į pagrindinę kultūrą ir po jos nuėmimo nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 savaites. Įsėlio vėliausia sėjos data nustatoma įgyvendinimo taisyklėse.

SP nustatyti reikalavimai įsėliui ir posėliui kelia daug diskusijų tarp ūkininkų (dėl vėliausios sėjos datos keitimo ir išlaikymo termino sutrumpinimo iki 6 savaičių), ypač kai paskutiniaisiais metais meteorologinės sąlygos tampa ypač nepalankios ir apsunkinančios derliaus nuėmimo ir rudeninės sėjos darbus. Atsižvelgiant į tai, buvo kreiptasi į Vytauto Didžiojo Universiteto ir Lietuvos agrarinių miškų mokslų centro mokslininkus dėl išvalgų pateikimo minėtų reikalavimų keitimui, vertinant ūkininkavimo galimybes kintančiomis Lietuvos klimato sąlygomis. Išvalgos buvo pristatytos ir tarpinstitucinėje prioritetinių darbų koordinavimo grupėje socialiniams partneriams. Taigi atsižvelgiant į mokslininkų nuomonę siūloma įsėliui, įsėjus jį į pagrindinę kultūrą, po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo išlaikymo dirvoje terminą sutrumpinti iš 8 į 6 savaites. Taip pat siūloma posėliui palikti reikalavimą vėliausiai pasėti iki rugpjūčio 15 d. po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo ir nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 savaites. Jei dėl užsitęsusių derliaus nuėmimo darbų nebūtų galimybės poselį pasėti iki rugpjūčio 15 d., nustatyti papildomą galimybę poselį įsėti į pagrindinę kultūrą iki rugpjūčio 1 d. ir po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo išlaikyti dirvoje ne mažiau kaip 6 savaites.

A. Palionis atkreipė dėmesį, jog pristatant šį siūlymą socialiniams partneriams buvo diskutuojama, kad turėtų būti išlaikytas terminas posėlio išlaikymui 8 savaitėms. Su socialiniais partneriais buvo diskutuojama, kad iki rugpjūčio 1 d. posėlis būtų pasėjamas ir nuo rugpjūčio 1 d. aštuonias (8) savaites jis turėtų būti išlaikomas.

G. Špakauskas pritarė ministrui, sakydamas, kad toks kompromisas buvo sutartas, kad iki rugpjūčio 1 d. reikėtų pasėti į dar nenuimtą derlių su barstytuvu ir tokiu būdu ūkininkams bus laiko spėti pasėti bei išlaikyti poselį numatytas 8 savaites.

K. Kamsiukaitė paklausė, ar mokslininkai vertino kaip šis sutrumpinimas iki 6 savaičių paveiks šios ekologinės sistemos pagrindinį tikslą pagerinti dirvožemį.

A. Palionis atsakė, kad šis mokslininkų vertinimas buvo atliktas įvertinant posėliui reikalingą saulės šviesos valandų skaičių ir kitus veiksnius, nuo kurių ir priklauso tarpinių pasėlių augimas ir dirvožemio gerinimo potencialas.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už pateiktą siūlymą išlaikant 8 savaičių terminą posėlio išlaikymui.

Balsavimas: pritari bendru sutarimu.

NUTARTA (vienbalsiai):

1. įsėliui SP keisti išlaikymo dirvoje terminą iš 8 savaičių į 6 savaites, tikslinant kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklos „Tarpiniai pasėliai“ įsipareigojimus aprašymo 5 dalyje:

„<...> 2.1. įsėti įsėlį į pagrindinį paselį ir nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 6 savaites po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo; <...>“;

2. posėliui:

2.1. SP nekeisti vėliausios sėjos datos (rugpjūčio 15 d.) po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo ir netrumpinti išlaikymo dirvoje 8 savaičių termino;

2.2. SP nustatyti papildomą nuostatą – įsėti į pagrindinę kultūrą iki rugpjūčio 1 d. ir išlaikyti dirvoje ne mažiau kaip 8 savaites, tikslinant kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklos „Tarpiniai pasėliai“ įsipareigojimus aprašymo 5 dalyje:

„<...> 3. auginant poselį:

3.1. pasėti ir išlaikyti dirvoje:

3.1.1. nuėmus pagrindinę kultūrą pasėti poselį iki rugpjūčio 15 d. ir nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 savaites arba

3.1.2. įsėti poselį į pagrindinę kultūrą iki rugpjūčio 1 d. ir išlaikyti dirvoje bent 8 savaites;

3.2. nenuimti posėlio derliaus, neganyti gyvulių;

3.3. po pagrindinio pasėlio nuėmimo posėliui nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių trąšų; <...>“.

10. SVARSTYTA. SP intervencinės priemonės „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“ pakeitimas.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Rasa Motiejaitė. Vyko diskusija.

R. Motiejaitė informavo, kad birželio 11 d. SP SK komitetas pritarė siūlymui padidinti kompensacinių išmokų dydžius nuo 2026 m. ir koreguoti numatytą finansavimą bei produkto rodiklio reikšmes pagal SP intervencinę priemonę „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“. Derybų metu su EK dėl IV SP pakeitimo paketo buvo gauta pastabų, jos buvo įvertintos ir yra atsiimamas siūlymas dėl produkto rodiklio O.19 ir rezultato rodiklio R.25 tarpinių ir galutinių reikšmių sumažinimo bei finansinių lėšų korekcijų. Išmokų dydžiai lieka pakete, jos bus didinamos nuo 2026 m. Susidariusį didesnę lėšų poreikį dėl padidėjusių išmokų, planuojama padengti iš 2024–2025 m. sutaupytų lėšų. Šie sutaupymai atsirado dėl dalies pareiškėjų dalyvavimo analogiškoje Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veikloje „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“.

A. Palionis paklausė ar bus pasiekti rodikliai atsiėmus šias korekcijas.

R. Motiejaitė atsakė, kad EK mato potencialą, jog rodikliai gali būti pasiekti, nes iš KPP analogiškos priemonės pareiškėjai nuo ateinančių metų turėtų pereiti prie šitos SP intervencinės priemonės.

Sekretoriato pastaba: klausimas yra informacinio pobūdžio ir dėl jo balsavimas nevyko.

11. SVARSTYTA. SP intervencinės priemonės „Trumpos tiekimo grandinės“ pakeitimas, susijęs su lankstesnių paramos sąlygų nustatymu.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Ilona Javičienė, Arūnas Svitojus. Vyko diskusija.

I. Javičienė pristatydamą klausimą informavo, kad siekiama sudominti galimus pareiškėjus šia SP intervencine priemone, dėl to yra dirbama, diskutuojama su žemės ūkio sektoriumi, atsižvelgiama į jų sunkumus ir rizikas. Vienas iš tokių sunkumų yra SP pagal šią intervencinę priemonę užsibrėžtas tikslas formuoti visų bazinių maisto produktų (mėsos, pieno, vaisių ir daržovių, grūdų, riebalų) asortimentą, o bendradarbiauti tokioje apimtyje skirtingiems subjektams yra sudėtinga ir brangu dėl logistinių, higienos ir kitų reikalavimų. Todėl siūloma keisti SP intervencinės priemonės 5 aprašymo dalį apie bazinių maistų produktų asortimentą, atsisakant žodžio „visų“, kad būtų galima varijuoti (sušvelninti) ir kurti trumpą grandinę viename ar keliuose artimuose sektoriuose. Antra pakeitimo dalis numato keisti 7 SP intervencinės priemonės aprašo dalį dėl netinkamų finansuoti išlaidų. Tai irgi yra papildomas sunkumas ir iš partnerių buvo gautos pastabos, kad SP yra per daug detalizuota ir koncentruotasi tik į maisto produktų realizacijos specializuotą transportą, tačiau kalbant apie logistikos tinklų kūrimą, atsiranda poreikis ir dėl kitokio specializuoto transporto didesniems kiekiams vežti, ar specializuoto transporto surinkti produkciją iš ūkių, kad ją būtų galima nugabenti galutiniam pirkėjui. Todėl norima formuluotę įvardytoje 7 dalyje pakeisti nurodant, kad netinkamos finansuoti išlaidos būtų transporto priemonių įsigijimas, išskyrus specializuotą transportą. Šios SP intervencinės priemonės įgyvendinimo

taisyklėse bus detalizuotos transporto priemonės, kurias bus leidžiama finansuoti. Taip pat formuluotės gali nežymiai keistis derinimo su EK metu.

A. Svitojus pasveikino, kad šie palengvinimai yra vykdomi. Visgi atkreipė dėmesį, kad reikėtų dar kartą grįžti prie taisyklių tarpinstituciniu lygiu, nes nors ir duodama daug pinigų trumpųjų tiekimo grandinių skatinimui, tačiau iš kitos pusės jos stabdomos ribojančiomis taisyklėmis.

A. Palionis atkreipė dėmesį, kad keliami klausimai dėl taisyklių yra geri ir verti tolesnės diskusijos, tačiau ne šiame komitete o tarpinstitucinėje darbo grupėje, kur šie klausimai galėtų būti nuodugniau apsvaistyti.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už pateiktą siūlymą.

Balsavimas: *pritarti bendru sutarimu.*

NUTARTA (vienbalsiai). Į V Strateginio plano keitimą įtraukti siūlymą keisti SP intervencinės priemonės:

1. aprašo 5 dalyje „Pasirinktas intervencinės priemonės modelis, reikalavimai ir tinkamumo finansuoti sąlygos“ 11.2 papunktyje nurodytą tinkamumo kriterijų, taikomą pareiškėjams ir partneriams, koreguojant jį taip:

„11.2., užtikrinti bazinių maisto produktų (mėsa, pienas, vaisiai ir daržovės, grūdai, riebalai) asortimentą“;

2. keisti aprašo 7 dalies „Netinkamos finansuoti išlaidos“ 5 eilutę, patikslinant ją taip:

„5. transporto priemonių įsigijimas, išskyrus specializuotą transportą“

12. SVARSTYTA. SP intervencinės priemonės KP14gra „Trumpos tiekimo grandinės“ paramos paraiškų atrankos kriterijų keitimas ir papildymas nauju.

Kalbėjo: Andrius Palionis, Ilona Javičienė, Vytautas Buivydas, Arūnas Svitojus. Vyko diskusija.

I. Javičienė pristatė, jog atsižvelgiant į siūlomus pakeitimus, kurie leistų kooperuotis ir kurti vieno ar kelių sektorių trumpas tiekimo grandines, siūloma papildyti nauju, specialiu kriterijumi, orientuotu į vieno ar kelių sektorių trumpų grandinių projektus, kuriuose numatomas dalijimosi investicijos į geresnį bendradarbiaujančių partnerių užaugintos produkcijos paruošimą rinkai. Siūlomas naujas kriterijus paskatins smulkių ir vidutinių ūkių bendradarbiavimą, orientuotą į aukštesnės kokybės produktų pasiūlą vartotojui ir sudarys prielaidas optimizuoti ūkių sąnaudas, ruošiant produktus pardavimui. Įtraukiant naują atrankos kriterijų, kiti kriterijai nekeičiami, bet mažinamas 6 atrankos kriterijaus balų svoris nuo 30 iki 15 balų, 15 balų skiriant naujam 7 kriterijui.

V. Buivydas atkreipė dėmesį, kad atskiriant daržininkystę nuo sodininkystės ir uogininkystės yra priešinami šie sektoriai, kurie dažniausiai eina išvien, todėl jų nereikėtų išskirti.

I. Javičienė atsakydama patikino, jog sodininkystės ir uogininkystės sektoriai bus įtraukti į 7 kriterijaus formuluotę.

A. Svitojus pasisakė, jog pritaria V. Buivydo nuomonei. Šie kriterijai buvo svarstomi ir išdiskutuoti ŽŪR tarybos posėdyje ir iš principo visam paketui yra pritariama. Tačiau pirmumo kriterijai turėtų padėti atrinkti geriausius projektus tik tada, kai trūksta lėšų. Taip pat pasiūlė apsvaistyti nustatant skatinimą mažiems ūkiams dalyvauti šiose tiekimo grandinėse.

A. Palionis atsakė, jog iš principo trumposios tiekimo grandinės yra aktualios mažiems ir šeimų ūkiams, o didesni ūkiai savo produkciją realizuoja per didmeninę prekybą. Tad per pirmumo balus išskirti tam tikrus ūkius nėra prasmės, o tikslingiau būtų prioretizuoti ūkius iš sektorių,

kuriuose nėra pakankamai apsirūpinama vietine produkcija, skatinant ūkius jungtis ir kurti trumpąsias tiekimo grandines bei stiprinti savo konkurencines sąlygas.

Posėdžio pirmininkas pasiūlė balsuoti už pateiktą siūlymą, įtraukiant sodininkystės ir uogininkystės sektorius į 7 kriterijaus formuluotę.

Balsavimas: pritarti bendru sutarimu.

NUTARTA (vienbalsiai). Pakeisti SP intervencinės priemonės KP14gra „Trumpos tiekimo grandinės“ paramos paraiškų atrankos šešto kriterijaus balų reikšmes ir papildyti nauju septintu:

6.	Vystoma tvari trumpa tiekimo grandinė, kai projekte numatytos investicijos į (<i>didžiausias galimas surinkti balų skaičius pagal šį kriterijų skiriamas susumavus 6.1–6.5 kriterijų balų reikšmes – 15 balų</i>):	15
6.1.	aplinkos taršos mažinimą ir (ar) ir (ar) tausų gamtos išteklių naudojimą <...>	3
6.2.	transportavimo kaštų optimizavimą <...>	3
6.3.	transporto priemonės išmetamo anglies dioksido (CO ₂) kiekio mažinimą <...>	3
6.4.	maisto atliekų kiekio mažinimą <...>	3
6.5.	gamybinių procesų skaitmeninimo ir (ar) inovacijų diegimo <...>	3
7.	Projektas susijęs su gyvulininkystės (išskyrus bitininkystę) arba daržininkystės, sodininkystės ir uogininkystės sektorių produktų prekybiu paruošimu ir tiekimu rinkai	15

Posėdžio pirmininkas posėdžio pabaigoje padėkojo SP SK nariams už aktyvų dalyvavimą ir atsiprašė dėl užsitęsusio posėdžio, atkreipdamas dėmesį, kad buvo svarstomi svarbūs klausimai ir pasiektas geras rezultatas.

PRIDEDAMA:

1. 1 priedas. Komiteto narių dalyvavimo ir balsavimo posėdyje suvestinė, 1 lapas.
2. 2 priedas. SP įgyvendinimo stebėsenos komiteto 2025-11-24 posėdžio medžiaga, 15 lapų.
3. 3 priedas. SP įgyvendinimo stebėsenos komiteto 2025-11-24 posėdžio medžiagos priedas, 15 lapų.

Posėdžio pirmininkas

Andrius Palionis

Posėdžio sekretorius

Povilas Valteris

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 METŲ STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO POSĖDIS
2025.11.24

Institucija	Pagrindiniai nariai	Pavduojantys nariai	Registracija	Balsavimas											
				1 kl.	2 kl.	3 kl.	4 kl.	5 kl.	6 kl.	7 kl.	8 kl.	9 kl.	10 kl.	11 kl.	12 kl.
Žemės ūkio ministerija	Andrius Palionis, komiteto pirmininkas		1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Žemės ūkio ministerija	Ramūnas Krugelis, komiteto pirmininko pavaduotojas		1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija	Rita Armonienė	Olga Celova	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras	Gintaras Brazauskas	Antanas Ronis	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos jaunųjų ūkininkų ir jaunimo sąjunga	Vytautas Buivydas	Rūta Jurgaitė	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos	Fortunatas Dirginčius	Genovaitė Beniulienė	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos ūkininkų sąjunga	Raimundas Juknevičius	Gedas Špakauskas	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos pramonininkų konfederacija	Egidijus Mackevičius	Gytis Kauzonas	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos universitetų rektorių konferencija	Astrida Miceikienė	Daiva Makutėnienė	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos savivaldybių asociacija	Ausma Miškinienė	Bronius Markauskas	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba	Renata Vanagėlienė														
Vietos veiklos grupių tinklas	Kristina Švedaitė	Helena Naglazienė	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Vigilijus Jukna	Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė													
Lietuvos Respublikos finansų ministerija	Agnė Navikienė	Eglė Mikučionienė	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Raimondas Paškevičius	Algminas Pakalniškis	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos žemės ūkio taryba	Eimantas Pranauskas	Aušrys Macijauskas	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai	Arūnas Svitojus	Algis Baravykas	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	Aira Paliukėnaitė	Algirdas Klimavičius	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija	Loreta Veličkaitė	Leokadija Zuzo	1	Už	Už			Už	Už	Už	Už	Už		Už	Už
Asociacija „Aplinkosaugos koalicija“	Nerijus Zableckis	Domantas Tracevičius	1									Už		Už	Už
		Dalyvauja	18												
		už		14	17	0	0	17	17	17	16	15	0	15	15
		prieš		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		balsavo		14	17	0	0	17	17	17	16	15	0	15	15

Posėdyje dalyvaujantis atstovas
(paryškintas)

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 M. STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO 2025 M. LAPKRIČIO 24 D. POSĖDŽIO MEDŽIAGA

Trumpiniai:

EK – Europos Komisija

SP, **Strateginis planas** – Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginis planas

GAAB – Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartas

SIŪLOMŲ SP KEITIMŲ, ATRANKOS KRITERIJŲ PAGRINDIMAS/ APIBŪDINIMAS	SIŪLYMAS
STRATEGINIO PLANO KEITIMO SVARSTYMAS	
<p>1. Dėl SP intervencinės priemonės „Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ (toliau – KP08prev) įgyvendinimui papildomų lėšų skyrimo</p> <p>Klausimą pristato: Aušra Grygalienė</p>	
<p>Paskutiniu metu stebime ypač padidėjusią gyvūnų ligų riziką Lietuvoje. 2025 m. nustatyti 6 afrikinio kiaulių maro protrūkiai, 3 paukščių gripo protrūkiai (Šilutės r., Kretingos r., Kaišiadorių r.), fiksuota mėlynojo liežuvio liga galvijų ūkiuose (Tauragės, Marijampolės, Vilkaviškio r. esančiuose ūkiuose). Sudėtinga epizootinė situacija (pasikartojantys afrikinio kiaulių maro, labai patogeniško paukščių gripo protrūkiai bei kitų pavojingų ligų (pasiutligė, snukio nagų, mėlynojo liežuvio ar Niukaslo liga ir kt.) plitimo rizika yra ir kaimyninėse šalyse (Lenkija, Kaliningradas, Čekija, Vokietija). Atsižvelgdami į šias grėsmes, ūkininkai pradėjo itin aktyviai investuoti į biosaugos priemones. 2025 m. paraiškų skaičius šioms priemonėms įgyvendinti pagal intervencinę priemonę „Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ (toliau – intervencinė priemonė Kp08prev) išaugo daugiau kaip tris kartus lyginant su ankstesniais metais (2025 m. pateiktos 152 paraiškos už 5,1 mln. Eur,</p>	<p>Siūloma:</p> <p>V Strateginio plano keitimu padidinti SP intervencinės priemonės KP08prev „Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ finansavimą (2 501 500 Eur), perskirstant lėšas iš kitų SP intervencinių priemonių (KP02mva „Miško veisimas ir atkūrimas“ (1 400 000 Eur) ir KP08neg1 „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“ (1 131 280 Eur), tikslinant SP atskiras dalis:</p> <p>1. Pakeisti 5.3. Kaimo plėtros intervencinių priemonių aprašų 13 punktus (Planuojamų vienetų sumos. Finansinė lentelė su produktu) sekančiai:</p> <p>1.1. KP08prev „Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“:</p>

2024 m.- 55 paraiškos už 1,7 mln. Eur, 2023 m.–33 paraiškos už 1 mln. Eur).	Planuojama vieneto suma	Finansiniai metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Iš viso 2023–2029 m.
Pažymėtina, kad visos 5 mln. Eur lėšos, skirtos intervencinei priemonei Kp08prev įgyvendinti, šiuo metu yra panaudotos (Sostinės regione dar yra nepanaudotas lėšų likutis – 0,3 mln. Eur, tačiau Vidurio ir Vakarų regione (toliau – VVL) yra 0,3 mln. Eur virškontraktavimas).	KP08rev Investicijos į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius	Planuojama vieneto suma (visos viešosios išlaidos eurais)		40000,00	40000,00	40000,00	40000,00	40000,00	40000,00	
Atsižvelgiant į ženkliai išaugusį biosaugos priemonių poreikį ir į 2023-2025 m. susidariusias nepanaudotas lėšas kitose intervencinėse priemonėse, siūloma šias lėšas, t. y. 2 501 500 Eur skirti papildomai biologinio saugumo priemonių įgyvendinimui pagal intervencinę priemonę KP08prev.	Didžiausia planuojama vidutinė vieneto suma (kai taikoma) (EUR) O.20 (vienetas: Veiksmai)		8,00	25,00	25,00 47,00	25,00 45,00	25,00 45,00	17,00		Suma: 187,00 Didžiausia suma: 47,00
Lėšas tikslinga skirti tik VVL regionui, kadangi Lietuvoje didžioji dauguma gyvulininkystės ūkių (92 proc. galvijų laikytojų, 81 proc. avių laikytojų, 96 proc. kiaulių augintojų) įsikūrę būtent VVL, pagal faktinius 2023-2025 m. duomenis 88 proc. paramos prašo pareiškėjai, kurių ūkiai yra VVL, faktiniai ligų židinių atsiradimai daugumoje fiksuoti taip pat VVL (Šilutės r., Kretingos r., Tauragės, Marijampolės, Vilkaviškio r. ir kt.). Intervencinei priemonei KP08prev reikalingas finansavimas šiuo metu didinamas perskirstant lėšas iš kitų intervencinių priemonių, kuriose susidarė nepanaudotų lėšų likutis, t. y. iš:										
<ul style="list-style-type: none"> • KP02mva „Miško veisimas ir atkūrimas“ – 1 400 000 Eur; • KP08neg1 „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“ – 1 131 280 Eur. 	IŠ VISO	O.20 (vienetas: Veiksmai)	8,00	25,00	25,00 47,00	25,00 45,00	25,00 45,00	17,00		Suma: 187,00 Didžiausia suma: 47,00
Intervencinėse priemonėse KP02mva „Miško veisimas ir atkūrimas“ ir KP08neg1 „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“ nepanaudotas lėšų likutis susidarė dėl šių priežasčių:	Orientacinis metinis finansinis asignavimas (visos viešosios išlaidos eurais)		3 200,00	1 000,00	1 000,00 1 901 500,00	1 000,00 1 800 000,00	1 000,00 1 800 000,00	680 000,00		5 000 000,00 7 501 500,00
2023 m. ir 2024 m. paraiškos pagal intervencinę priemonę KP02mva „Miško veisimas ir atkūrimas“ nebuvo renkamos. Miško įveisimas ir stichinės nelaimės pažeisto miško atkūrimas buvo finansuojamas Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis (KPP). Paraiškų priėmimas pagal intervencinę priemonę KP02mva „Miško veisimas ir atkūrimas“ pradėtas 2025 m.										
Paraiškos pagal intervencinę priemonę KP08neg1 „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“ pradėtos rinkti nuo 2024 m. (iki 2023 m.										

R.43 prisideda santykinai labai maža dalimi (2 proc.). R.9 rodiklio skaičiavime yra skaičiuojami unikalūs ūkininkai, gaunantys investicinę paramą, o KP08prev priemonėje gali kreiptis ūkininkai dalyvaujantys ir kitose SP intervencinėse arba pagal šią priemonę kitai ūkinių gyvūnų laikymo vietai (kai ūkyje yra kelios ūkinių gyvūnų laikymo vietos), todėl papildomas unikalių ūkininkų padidėjimas neplanuojamas.

įvykdyti XII priede nurodytą mažiausio finansinio asignavimo reikalavimą (taikoma 95 straipsnio 1 daliai pagal 73 ir 75 straipsnius) (Visos viešosios išlaidos EUR)									
iš kurių suma, reikalinga įvykdyti XII priede nurodytą mažiausio finansinio asignavimo reikalavimą (Sąjungos įnašas EUR)									

1.3. P08neg1 „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“:

Planuojama vieneto suma	Finansiniai metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Iš viso 2023–2029 m.
KP08neg1.1 - Planuojama vieneto suma (visos viešosios išlaidos eurai)			35 543,48	35 543,48	35 543,48	35 543,48	35 543,48		
susijusios biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu (Dotacija Vidutinė) su Didžiausia planuojama vidutinė vieneto suma (kai taikoma) (EUR)									
O.21 (vienetas: Projektai)			23,00	23,00	23,00	23,00	21,00		Suma: 113,00
					12,00	12,00	11,00		81,00
									Didžiausia suma: 23,00
IŠ VISO	O.21 (vienetas: Projektai)		23,00	23,00	23,00	23,00	21,00		Suma: 113,00 81,00

								Didžiausia suma: 23,00
	Orientacinis metinis finansinis asignavimas (visos viešosios išlaidos eurai)	815 200,00	815 200,00	815 200,00	815 200,00	738 200,00		3 999 000,00 2 867 720,00
	Orientacinis metinis finansinis asignavimas (Sąjungos įnašas eurai)	684 768,00	684 768,00	684 768,00	684 768,00	620 088,00		3 359 160,00 2 408 884,80
	iš kurių suma, reikalinga įvykdyti XII priede nurodytą mažiausio finansinio asignavimo reikalavimą (taikoma 95 straipsnio 1 daliai pagal 73 ir 75 straipsnius) (Visos viešosios išlaidos EUR)							
	iš kurių suma, reikalinga įvykdyti XII priede nurodytą mažiausio finansinio asignavimo reikalavimą (Sąjungos įnašas EUR)							

2. Atitinkamai patikslinti su lėšų pakeitimu susijusią informaciją 2.1.SO9.9. „Finansinio asignavimo pagrindimas“, 2.1.SO4.8. „Rezultato rodiklio (-ių) pasirinkimas“, 2.1.SO4.9. „Finansinio asignavimo pagrindimas“, 2.1.SO6.8. „Rezultato rodiklio (-ių) pasirinkimas“, 2.1.SO6.9. „Finansinio asignavimo pagrindimas“, 3.1.3. „Paiškinimas, kaip siekiama 105 straipsnyje nurodyto didesnio bendro indėlio“ dalyse.

3. Pakeisti SP Siektinų rodiklių R.17, R.18 ir R.32 reikšmes plano 2.3.1 skyriaus apibendrinamojoje lentelėje:

	Rezultato rodiklis	Konkre- tus tikslas	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Bendra tikslinė vertė	
<p>2. Dėl pagal Lietuvos kaimo plėtros žemės ūkio valdas “ (KPP Veiklos sritys) plano (SP) intervencinei priemonei kitos susijusios informacijos tiksliniam Klausimą pristato: Aušra Grygalienė</p> <p>Pagal 2020 m. gruodžio 23 d. Europos (ES) Nr. 2020/2220 1 straipsnio ir Parlamento ir Tarybos reglamento nuostatas Europos žemės ūkio fondų programų galutinis atsiskaitymo su Europos Komisija atliktas iki šio termino priemonių paramos lėšos.</p> <p>KPP įgyvendinimo laikotarpiu sėkmingai vykdomi projektai, tačiau dėl COVID-19 pandemijos ir geopolitinių grėsmių trūkinėjusios tiekimo grandinės, auganti infliacija, pajamų nestabilumas dėl produkcijos supirkimo kainų svyravimų ir kt. Projektų įgyvendinimą taip pat lėtino griežti aplinkosauginiai reikalavimai, sudėtingos statybos leidimų išdavimo sąlygos ir pan. apribojimai.</p> <p>Siekiant kuo geriau panaudoti Lietuvai skirtas EŽŪFKP lėšas ir kuo labiau sumažinti riziką, kad dalis KPP programoje suplanuotų lėšų liks nepanaudota, 2025 metais buvo organizuotas papildomas kvietimas pagal šią KPP Veiklos sritį, taip pat buvo sudarytos palankesnės sąlygos, kad kuo daugiau pareiškėjų galėtų laiku įgyvendinti anksčiau pateiktus KPP projektus, jiems buvo leista nusikelti mokėjimo prašymo pateikimo terminus.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, 163 patvirtintų projektų finansiniams įsipareigojimams įvykdyti (2025 m. spalio 10 d. NMA pateiktais duomenimis), KPP programoje trūksta 20,5 mln. Eur paramos lėšų. Vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/2115 155 straipsnio 4 dalies nuostatomis, su teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams susijusios išlaidos, patirtos įgyvendinant šią KPP Veiklos sritį po 2025 m. gruodžio 31 d. bus</p>	R.17 CU PR Mišku apželdinta žemė Plotas, kuriam skiriama parama miško įveisimui, agrarinės miškininkystės atkūrimui, įskaitant suskirstymą	SO4	0,00 ha	250 ha	950 ha	1 700 150 ha	2 500 210 ha	3 150 260 ha	3 500 280 ha	3 500 280 ha	<p>veiklos sritį „Parama investicijoms į kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencinei priemonei Intervencinės priemonės aprašo ir</p>
	R.18 CU Parama investicijoms į miškų sektorių Bendros investicijos miškininkystės sektoriaus veiklai gerinti	SO4	0 EUR	984 000 EUR	3 836 000 EUR	6 788 000 638 800 EUR	9 840 000 900 040 000 EUR	12 350 000 11 250 000 EUR	13 050 000 11 650 000 EUR	13 050 000 11 650 000 EUR	
	R.32 CU Su biologine įvairove susijusios investicijos Ūkių, gaunančių BŽŪP investicinę paramą ir prisidedančių prie biologinės įvairovės išsaugojimo, dalis	SO6	%	0,09 %	0,17 %	0,26 0,25 %	0,35 0,33 %	0,41 0,39 %	0,44 0,42 %	0,44 0,42 %	<p>investicijos į žemės ūkio valdas“ aprašo variantas - Priedas Nr. 1):</p> <p>1.1. 5 skyrių „Pasirinktas intervencinės priemonės modelis, reikalavimai ir tinkamumo finansuoti sąlygos“ ir papildyti nauju tekstu:</p> <p>1.1.1. „Taip pat nuo 2026-01-01 pagal šią intervencinę priemonę, bus teikiama parama vykdant tęstinius įsipareigojimus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos paramos gavėjams, prisiimti įgyvendinant priemonės “Investicijos į materialųjį turta” veiklos srities “Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“, laikantis Reglamento (ES) 2021/2115 155 straipsnio 4 dalies nuostatų (toliau – KPP įsipareigojimai);</p> <p>1.1.2. KPP įsipareigojimų atveju – projektų atranka jau atlikta vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos paramos priemonės “Investicijos į materialųjį turta” veiklos srities “Parama investicijoms į žemės ūkio valdas” (toliau – KPP priemonė) atrankos principais;</p> <p>1.1.3. KPP įsipareigojimų atveju – finansuojamų projektų tinkamumas jau įvertintas vadovaujantis KPP priemonės tinkamumo kriterijais;“.</p> <p>1.2. 7 skyrių „Paramos / sumų / apskaičiavimo metodų forma ir norma“ dalis „Paramos aprėptis gavėjo lygmeniu“ papildyti šiuo nauju tekstu:</p> <p>„Kai parama teikiama vykdant KPP įsipareigojimus:</p> <p>- Paramos intensyvumas yra nuo 20 iki 50 proc. tinkamų finansuoti</p>
R.32 Skaitiklis: Atitinkama paramą gaunančių ūkių skaičius	farm	130 farm	260 farm	390 farm	520 379 farm	621 498 farm	589 farm	663 farm	631 farm	663 farm	
R.32 Vardiklis: Bendras ūkių skaičius		150 320	150 320	150 320	150 320	150 320	150 320	150 320	150 320	150 320 farm	

finansuojamos BŽŪP strateginio plano lėšomis, panaudojant KP12vld priemonės lėšas (8,5 mln. Eur ir papildomo nacionalinio finansavimo pagal BŽŪP strateginį planą lėšas (12 mln. Eur).

Atsižvelgiant į tai, atliekamos korekcijos šiose Strateginio plano dalyse:

- Intervencinės priemonės KP12vld apraše (5, 7, 9, 12 ir 13 skyriuose);
- BŽŪP strateginio plano V priede;
- SO2 tikslo intervencijų logikoje;
- Siektinų reikšmių plane.

išlaidų (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas prašo ar sutinka dėl mažesnio intensyvumo taikymo) ir diferencijuotas priklausomai nuo žemės ūkio sektoriaus.

- Jauniesiems ūkininkams, įsikūrusiems penkerių metų laikotarpiu iki paraiškos pateikimo, kai vykdoma žemės ūkio produktų gamyba, paramos intensyvumas gali būti padidintas 20 procentinių punktų (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas prašo ar sutinka dėl mažesnio paramos intensyvumo taikymo); didžiausias paramos intensyvumas negali viršyti 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.

Paramos intensyvumas gali būti padidintas iki 20 procentinių punktų, tačiau ne daugiau nei 65 proc. tinkamų finansuoti išlaidų šiais atvejais:

- Pareiškėjams, ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, kai vykdoma žemės ūkio produktų gamyba, įskaitant žemės ūkio produktų gamybą pripažinto žemės ūkio kooperatyvo savo narių valdose;

- Pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas (taikoma tik gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose).“

1.3. 9 skyriaus „Papildomi klausimai“ dalies „Teikiant subsidijas netinkamos finansuoti išlaidos“ 11 punktas papildomas šiuo nauju tekstu:

„11. Kai parama teikiama vykdam KPP įsipareigojimus, netinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, atitinkančios Reglamento (ES) 2021/2115 73 straipsnio 3 dalies nuostatas ir numatytos KPP priemonės įgyvendinimo taisyklėse.“

1.4. 12 skyrius „Planuojamos vienetų sumos. Apibrėžtis“ papildomas šiuo nauju tekstu:

„KP12vld-003 – KPP įsipareigojimai

Vieneto suma yra nustatyta įvertinus pagal KPP priemonę nebaigtiems įgyvendinti projektams likusią išmokėti paramos sumą.

Vidutinė likusi išmokėti paramos suma vienam pagal KPP priemonę nebaigtam įgyvendinti projektui – 125 000 eurų. Planuojama, kad BŽŪP strateginio plano lėšomis per 2026 m. KPP įsipareigojimų vykdymui bus suteikta paramos už 8,5 mln. eurų.

Likę mokėjimai, vykdam KPP įsipareigojimus, bus atliekami iš

	<p>papildomo nacionalinio finansavimo pagal BŽŪP strateginį planą (kaip nurodyta V priede) lėšų.“</p> <p>1.5. 13 skyrius „Planuojamos vienetų sumos. Finansinė lentelė su produktu“. <i>Lentelėje atliekami paskaičiavimai KPP įsipareigojimų atveju dėl planuojamos vieneto sumos, dėl didžiausios planuojamos vidutinės vieneto sumos 2026 m.</i> (duomenys gali nežymiai keistis pagal atnaujintus NMA duomenis).</p> <p>2. Pakeisti BŽŪP strateginio plano V priedą „Papildomas nacionalinis finansavimas pagal BŽŪP strateginį planą“. <i>Pateikiami skaičiavimai dėl papildomo nacionalinio finansavimo pagal BŽŪP strateginį planą KPP įsipareigojimams finansuoti.</i></p> <p>3. Patikslinti SO2 tikslo intervencijų logikoje produkto rodiklio O.20 (paremtų veiksmų skaičius) ir rezultato rodiklio R9 siektinas reikšmes (rodiklių reikšmės didinamos).</p> <p>4. Patikslinti siektinų reikšmių plano „2.3.1. Apibendrinamojoje lentelėje“ R9 rezultato rodiklio siektiną reikšmę ir 2026–2029 metų tarpines reikšmes.</p>
<p>3. GAAB 1 standarto pakeitimai pagal BŽŪP supaprastinimo paketą (Informacinis klausimas) Klausimą pristato: Rasa Motiejaitė</p>	
<p>Informavimas apie numatomus GAAB 1 standarto pakeitimus, pagal šiuo metu derinamą BŽŪP supaprastinimo paketą.</p>	<p>ŽŪM planuoja įgyvendinti dalį GAAB 1 standarto palengvinimų BŽŪP supaprastinimo pakete.</p> <p>Planuojami pakeitimai – keisti leistiną daugiamečių pievų plotų sumažėjimą lyginant su referenciniu rodikliu iki 10 proc. (šiuo metu yra 5 proc.).</p> <p>Neplanuojama taikyti 7 metų laikotarpio, nes nėra prieinamų patikimų duomenų, kurie pagrįstų referencinio rodiklio pasikeitimų, naudingus Lietuvai, palyginti su dabartiniu 5 metų laikotarpiu.</p> <p>Šie pakeitimai neturės įtakos SP finansavimo planui, tačiau reikalingas SP pakeitimas.</p>
<p>4. GAAB 1, 3, 4, 5, 6, 7 standartų pakeitimai pagal BŽŪP supaprastinimo paketą (Informacinis klausimas) Klausimą pristato: Rasa Motiejaitė</p>	

<p>Informavimas apie numatomus GAAB 1, 3, 4, 5, 6, 7 standartų pakeitimus, susijusius su ekologiniais ūkiais, pagal šiuo metu derinamą BŽŪP supaprastinimo paketą.</p>	<p>ŽŪM planuoja įgyvendinti visus GAAB standartų palengvinimus, susijusius su ekologiniais ūkiais, BŽŪP supaprastinimo pakete.</p> <p>Planuojami pakeitimai – numatyti pilnas išimtis dėl GAAB 1, 3, 4, 5, 6, 7 standartų taikymo ekologiniams ūkiams, sertifikuotiems pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007.</p> <p>Šie pakeitimai neturės įtakos SP finansavimo planui, tačiau reikalingas SP pakeitimas.</p>
<p>5. GAAB4 standartas „Apsaugos ruožų išilgai vandentakių įrengimas“ Klausimą pristato: Rasa Motiejaitė</p>	
<p>Atsižvelgiant į tai, kad nacionaliniuose teisės aktuose panaikinta melioracijos griovio sąvoka, tikslinamas GAAB 4 standarto apibūdinimas. Pažymėtina, kad standarto taikymo teritorija ir principai išlieka nepakitę.</p>	<p>Siūloma:</p> <p>Pakeisti Strateginiame plane nustatytą GAAB 4 reikalavimų dalį „3.10.2.1.1. Informacijos apie ūkiuose taikomą praktiką santrauka“ ir išdėstyti ją taip:</p> <p>„Pareiškėjams draudžiama dirbti žemę ir skleisti mineralines trąšas, augalų apsaugos produktus, mėšlą ir (ar) srutas paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose ir melioracijos griovių (grunte iškasti melioracijos sistemos vandentakiai, laikomi sausinimo ar drėkinimo reikmėms) pagrioviuose. Detalesnės sąlygos numatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose.</p> <p><...>“</p> <p>Šie pakeitimai neturės įtakos SP finansavimo planui. Siūlymui reikalingas SP pakeitimas.</p>
<p>6. GAAB5 standartas „Žemės dirbimo valdymas siekiant sumažinti dirvožemio degradacijos riziką ir eroziją, be kita ko, atsižvelgiant į šlaito nuolydį“ Klausimą pristato: Rasa Motiejaitė</p>	
<p>Tikslinamas standarto apibūdinimas. Detalizuojama, kuriose teritorijose būtina taikyti specifinį žemės dirbimo valdymą, siekiant sumažinti dirvožemio degradacijos riziką ir eroziją. Šiuo metu GAAB 5 standarto taikymas numatytas pareiškėjams, deklaruojantiems plotus erozijai jautriose teritorijose (šlaitų, kurių nuolydis didesnis nei 12 proc., sluoksnis). Nurodytas sluoksnis sudarytas naudojant aukšto tikslumo skaitmeninius erdvinio lazerinio skenavimo taškų</p>	<p>Siūloma:</p> <p>Pakeisti Strateginiame plane nustatytą GAAB 5 reikalavimų dalį „3.10.3.1.1. Informacijos apie ūkiuose taikomą praktiką santrauka“ ir išdėstyti ją taip:</p> <p>„Erozijai jautriose teritorijose (šlaitų, statesnių nei 12 proc. ir ne trumpesnio nei 20 m ilgio, sluoksnis) privaloma:</p>

duomenis: priklausomai nuo teritorijos, panaudotų duomenų gardelės dydis – 1x1 m.

Šie duomenys leido sudaryti itin tikslų žemėlapi, kuriame nustatyti šlaitų nuolydžiai, viršijantys 12 proc. (toliau – erozijos sluoksnis), tačiau kartu sukūrė ir specifinių problemų dėl išskirtinio detalumo. Erozijs sluoksnyje nustatyta daug labai smulkių teritorijų, o didesnių teritorijų perimetro formos yra itin sudėtingos, vyrauja asimetriškos, geometriškai kompleksiškos struktūros. Tokių plotų ar jų ribų praktikoje neįmanoma vizualiai identifikuoti, o žemės dirbimo technikos manevravimas, net naudojant moderniausias GPS priemones su aukšto tikslumo korekcijomis (pvz., LitPOS), yra neįmanomas.

Palyginimui, kitos valstybės GAAB 5 standarto taikymui naudoja gerokai mažesnio detalumo duomenis; pavyzdžiui, dėl duomenų struktūros ir tikslumo Čekijoje nustatytas minimalus ploto dydis – 2 ha, o Liuksemburge vertinimui naudotų duomenų gardelės dydis – 10x10 m, reljefo duomenų tikslumas – 2x2 m.

Pagrindiniai vandens eroziją lemiantys veiksniai yra: kritulių intensyvumas ir pasiskirstymas (stiprūs lietūs sukelia didelį paviršinį nuotėkį), dirvožemio struktūra ir granulimetrinė sudėtis (smėlingi dirvožemiai yra mažiau atsparūs nei molingi), reljefo nuolydis ir šlaito ilgis (kuo statesnis ir ilgesnis šlaitas, tuo didesnė erozijos rizika), augalų danga (tanki augalų danga mažina vandens srauto greitį ir apsaugo dirvožemį), žemės naudojimo būdas (intensyvus žemės dirbimas be apsauginių priemonių didina erozijos pavojų). Šiuo metu Lietuvoje sudarytas erozijos sluoksnis įvertina tik šlaito nuolydį. Toks vertinimas nepakankamai reprezentuoja erozijos pavojų, todėl siūloma atnaujinti žemėlapi, įtraukiant ir šlaito ilgį. Atsižvelgiant į Lietuvos dirvožemių struktūrą ir granulimetrinę sudėtį, bei Lietuvoje ir užsienio šalyse atliktus tyrimus, GAAB 5 standarto taikymui siūloma, kad šlaito ilgis, nuo kurio laikomas reikšmingas erozijos pavojus, būtų ne mažesnis kaip 20 m.

Lietuvoje taikant GAAB 5 standartą, siūloma mažinti jo praktinio taikymo trūkumus:

- nustatyti minimalias paklaidas plotui, nuo kurio GAAB 5 standarto pažeidimai laikomi reikšmingais;
- erozijos sluoksnio sudarymui taikyti kompleksiškesnę erozijos

- neauginti bulvių, pašarinių ir cukrinių runkelių, kitų šakniavaisių ir šakniagumbių;

- laikotarpiu nuo lapkričio 15 d. iki kovo 1 d. užtikrinti bent minimalią žolinių augalų augmeniją, arba palikti ražienų laukus per žiemą arba kitas augalų liekanas. Ražienų ar augalų liekanų dirbimas minimu laikotarpiu yra draudžiamas;

- vaismedžių ir vaiskrūmių plotuose ir jų tarpueiliuose draudžiamas žemės dirbimas ir purenimas;

- taikyti dirbimo skersai šlaito technologiją.

Siekiant sumažinti pareiškėjų ir administruojančių institucijų administracinę naštą, numatoma taikyti minimalią toleranciją: jei erozijai jautrių teritorijų plotas deklaruotame lauke sudaro mažiau nei 5 %, bet ne didesnis kaip 0,5 ha, sankcija netaikoma.“

Šie pakeitimai neturės įtakos SP finansavimo planui. Siūlymams reikalingas SP pakeitimas.

<p>rizikos vertinimą, apimančią ne tik šlaito nuolydį, bet ir šlaito ilgį.</p> <p>Europos Komisijai bus parengtas ir pateiktas išsamus pagrindimas, remiantis moksliniais šaltiniais.</p>	
<p>7. GAAB8 standartas „Kraštovaizdžio elementų išlaikymas ir draudimas pjauti gyvatvores ir medžius paukščių veisimosi ir jauniklių auginimo sezonu“</p> <p>Klausimą pristato: Rasa Motiejaitė</p>	
<p>Tikslinamas GAAB 8 standarte numatytas laikotarpis, kuriuo galioja ribojimai dėl paukščių veisimosi ir jauniklių auginimo. Lietuvoje paukščių perėjimo ir jauniklių auginimo laikotarpį nustato Aplinkos ministerijos sistemos institucijos, vadovaudamosi moksliniais ornitologiniais duomenimis, teikiamais Gamtos tyrimų centro ir Lietuvos ornitologų draugijos.</p> <p>Šis laikotarpis gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į klimatinių sąlygų pokyčius, paukščių elgsenos ypatumus ar kitus aplinkos veiksnius. Šiuo metu Aplinkos ministerija yra nustačiusi apribojimus miško kirtimams, medienos ištraukimui, želdinių šalinimui ir intensyviai genėjimui nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d., vadovaujantis Miško kirtimo taisyklėmis ir Želdynų įstatymo nuostatomis.</p> <p>Atitinkamai, siekiant užtikrinti nuoseklų teisinį reguliavimą, suvienodinamas šis laikotarpis ir GAAB 8 standarto taikymo kontekste.</p>	<p>Siūloma:</p> <p>Pakeisti Strateginiame plane nustatytą GAAB 8 reikalavimų dalį „3.10.4.1.2. Teritorinė taikymo sritis (taikoma mažiausios dalies standarto atveju)“</p> <p>„<...> Draudžiama kirsti ir genėti medžius ir gyvatvores paukščių jauniklių perėjimo ir augimo metu, t. y. nuo kovo + 15 d. iki rugpjūčio 1 d.“</p> <p>Šis pakeitimas neturės įtakos SP finansavimo planui. Siūlymui reikalingas SP pakeitimas.</p>
<p>8. GAAB7 standartas „Sėjomaina ariamojoje žemėje, išskyrus vandenyje auginamus pasėlius“</p> <p>Klausimą pristato: Rasa Motiejaitė</p>	
<p>GAAB7 reikalauja užtikrinti minimalią augalų kaitą. Pagal šį standartą, kasmet reikia keisti pasėlius arba auginti antrinius pasėlius bent 35 proc. ariamosios žemės plote. Jei pasėliai nebuvo pakeisti trejus metus, ketvirtaisiais metais tame plote turi būti auginami kiti pasėliai. Taikyti dabartinius augalų kaitos reikalavimus kukurūzams, kai jie auginami pašarams, o ypač laikomų ūkinių gyvūnų reikmėms, yra labai sudėtinga.</p> <p>Siekiant švelninti reikalavimus, 2025 m. birželio mėn. Žemės ūkio ministerija pateikė Europos Komisijai BŽŪP Strateginio plano keitimus ir pagrindimą dėl išimčių kukurūzų auginimui gyvulių pašarui, kuriame aptarė mažus auginimo plotus, klimato sąlygas, siloso gamybą, kukurūzų svarbą pašarui, jų biologines savybes, poveikį dirvožemiui ir</p>	<p>Siūloma:</p> <p>SP IV keitime – atsisakyti planuotų palengvinimų kukurūzų auginimui gyvulių pašarui.</p> <p>SP V keitime – papildyti Strateginiame plane nustatytą GAAB7 reikalavimų dalį „3.10.3.3.1. Informacijos apie ūkiuose taikomą sėjomainos praktiką santrauka“ ir išdėstyti ją taip:</p> <p>„<...></p> <p>Minimalios augalų kaitos reikalavimas netaikomas pareiškėjams, auginantiems kukurūzus pašarui ar laikomų ūkinių gyvūnų reikmėms,</p>

<p>gyvulininkystės sektoriaus situaciją. Taip pat įvertino galimą įtaką GAAB tikslams ir siūlė priemones neigiamam poveikiui mažinti.</p> <p>Tačiau Europos Komisija keitimus atmetė, teigdama, kad nėra pakankamo pagrindo išimčiai pagal ES reglamentą 2021/2115. Kukurūzų derliaus vėlyvumas ir maži plotai nelaikomi pakankamais argumentais, o siūlomos priemonės negali pakeisti pasėlių kaitos.</p> <p>Informuojame, kad SP IV siūloma atsisakyti EK teiktų augalų kaitos reikalavimų (GAAB 7) pakeitimų visiškai. Tačiau siekiant teigiamų pokyčių, į SP V keitimą siūloma įtraukti naujas galimybes pasėlių įvairinimui. Siūloma sudaryti galimybę kukurūzų augintojams (auginantiems kukurūzus pašarams) vietoje pasėlių kaitos taikyti pasėlių įvairinimą, laikantis ES reglamento 2021/2115 nustatytų sąlygų.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad siekiant išlaikyti dirvožemio potencialą pasėlių įvairinimo praktika yra nepalyginamai mažiau efektyvi nei augalų kaita, ir į tai, kad ES reglamente 2021/2115 numatyta galimybė taikyti reikalavimus selektyviai („Atsižvelgdamos į ūkininkavimo metodų įvairovę ir agroklimateines sąlygas, valstybės narės atitinkamuose regionuose gali leisti taikyti <...> pasėlių įvairinimo praktiką, kuria siekiama pagerinti ir išsaugoti dirvožemio potencialą <...>“), galimybė vietoje augalų kaitos taikyti pasėlių įvairinimą numatoma tik kukurūzų augintojams (auginantiems pašarams).</p>	<p>kai taikoma pasėlių įvairinimo praktika pagal 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 reikalavimus.</p> <p><...>“</p> <p>Šie pakeitimai neturės įtakos SP finansavimo planui. Siūlymui reikalingas SP pakeitimas.</p>
<p>9. Dėl SP intervencinės priemonės (ekologinės sistemos) „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklos „Tarpiniai pasėliai“ keitimo</p>	
<p>Klausimą pristato: Rasa Motiejaitė</p>	
<p>Pagal SP veiklą „Tarpiniai pasėliai“ galima pretenduoti į paramą už įsėlį, posėlį ir tarpinius pasėlius per žiemą.</p> <p>Vadovaujantis SP nuostatomis, posėlį vėliausiai privaloma pasėti iki rugpjūčio 15 d. po pagrindinės kultūros nuėmimo ir nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 savaites, įsėliui nustatytas reikalavimas įsėti į pagrindinę kultūrą ir po jos nuėmimo nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 savaites. Įsėlio vėliausia sėjos data nustatoma įgyvendinimo taisyklėse¹.</p> <p>SP nustatyti reikalavimai įsėliui ir posėliui kelia daug diskusijų tarp ūkininkų (dėl vėliausios sėjos datos keitimo ir išlaikymo termino</p>	<p>Siūloma:</p> <p>1. įsėliui SP keisti išlaikymo dirvoje terminą iš 8 savaitių į 6 savaites, tikslinant kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklos „Tarpiniai pasėliai“ įsipareigojimus aprašymo 5 dalyje: „<...> 2.1. įsėti įsėlį į pagrindinį pasėlį ir nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 6 savaites po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo; <...>“;</p> <p>2. posėliui:</p>

¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 3D-92 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

<p>sutrumpinimo iki 6 savaičių), ypač kai paskutiniaisiais metais meteorologinės sąlygos tampa ypač nepalankios ir apsunkinančios derliaus nuėmimo ir rudeninės sėjos darbus. Atsižvelgiant į tai, buvo kreiptasi į Vytauto Didžiojo Universiteto ir Lietuvos agrarinių miškų mokslų centro mokslininkus dėl įžvalgų pateikimo minėtų reikalavimų keitimui, vertinant ūkininkavimo galimybes kintančiomis Lietuvos klimato sąlygomis.</p> <p>Atsižvelgiant į mokslininkų nuomonę, SP tikslinga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • įsėliui, įsėjus jį į pagrindinę kultūrą, po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo išlaikymo dirvoje terminą sutrumpinti iš 8 į 6 savaites; • posėliui palikti reikalavimą vėliausiai pasėti iki rugpjūčio 15 d. po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo ir nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 savaites; • jei dėl užsitęsusių derliaus nuėmimo darbų nebūtų galimybės posėlį pasėti iki rugpjūčio 15 d., nustatyti papildomą galimybę posėlį įsėti į pagrindinę kultūrą iki rugpjūčio 1 d. ir po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo išlaikyti dirvoje ne mažiau kaip 6 savaites. 	<p>2.1. SP nekeisti vėliausios sėjos datos (rugpjūčio 15 d.) po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo ir netrumpinti išlaikymo dirvoje 8 savaičių termino;</p> <p>2.2. SP nustatyti papildomą nuostatą – įsėti į pagrindinę kultūrą iki rugpjūčio 1 d. ir po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo išlaikyti dirvoje ne mažiau kaip 6 savaites, tikslinant kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklos „Tarpiniai pasėliai“ įsipareigojimus aprašymo 5 dalyje:</p> <p>„<...> 3. auginant posėlį:</p> <p>3.1. pasėti ir išlaikyti dirvoje:</p> <p>3.1.1. nuėmus pagrindinę kultūrą pasėti posėlį iki rugpjūčio 15 d. ir nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 8 savaites; arba</p> <p>3.1.2. įsėti posėlį į pagrindinę kultūrą iki rugpjūčio 1 d. ir po pagrindinės kultūros derliaus nuėmimo nepertraukiamai išlaikyti dirvoje bent 6 savaites;</p> <p>3.2. nenuimti posėlio derliaus, neganyti gyvulių;</p> <p>3.3. po pagrindinio pasėlio nuėmimo posėliui nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių trąšų; <...>“.</p> <p>Šie pakeitimai neturės įtakos SP finansavimo planui. Siūlymui reikalingas SP pakeitimas.</p>
<p>10. Dėl SP intervencinės priemonės „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“ pakeitimo (<i>Informacinis klausimas</i>) Klausimą pristato: Rasa Motiejaitė</p>	
<p>2025 m. birželio 11 d. SP Stebėsenos komitetas pritarė siūlymui padidinti kompensacinių išmokų dydžius nuo 2026 m. ir koreguoti numatytą finansavimą bei produkto rodiklio reikšmes pagal SP intervencinę priemonę „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“.</p>	<p>Atsižvelgdami į Europos Komisijos pastabas, atsiimame siūlymą dėl produkto rodiklio O.19 ir rezultato rodiklio R.25 tarpinių ir galutinių reikšmių sumažinimo bei finansinių lėšų korekcijos.</p> <p>Susidariusį didesnę lėšų poreikį dėl padidėjusių išmokų, planuojame padengti iš 2024–2025 m. sutaupyty lėšų (sutaupymai atsirado dėl dalies pareiškėjų dalyvavimo analogiškoje Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veikloje „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“).</p>
<p>11. Dėl SP intervencinės priemonės „Trumpos tiekimo grandinės“ pakeitimo, susijusio su lankstesnių paramos sąlygų nustatymu Klausimą pristato: Iona Javičienė</p>	

Dėl rezervuotų paramos gavėjų galimybių bei potencialo realizuoti visų bazinių maisto produktų (mėsa, pienas, vaisiai ir daržovės, grūdai, riebalai) asortimentą vietinėje rinkoje įgyvendinti projektus pagal III paramos schemą partnerystės būdu veikiantiems skirtingų žemės ūkio sektorių paramos gavėjams, galimos rizikos nepasiekti SP užsibrėžtų tikslų. Todėl atsižvelgiant į ūkininkų poreikius kooperuotis ir bendradarbiauti vieno sektoriaus apimtyje bei investuoti į konkrečiam sektoriui būtiną įrangą ar transporto priemones, būtina atlikti SP intervencinės priemonės „Trumpos tiekimo grandinės“ aprašo pakeitimus, susijusius su 11.2 papunktyje nustatytu tinkamumo kriterijumi pagal III paramos schemą. Pasiūlymas grindžiamas nevienodu žemės ūkio sektorių pasiskirstymu šalies teritorijoje bei nevienodomis galimybės kurti trumpų tiekimo grandinių tinklus ar logistikos centrus.

Šiuo metu sudėtinga plėtoti realizavimo tinklų (logistikos centrų) kūrimą, užtikrinant visų bazinių produktų nepertraukiamą tiekimą į rinką, o siūlomas pakeitimas sudarytų sąlygas lankstesniam paramos teikimui pagal III paramos schemą, siekiant atliepti nevienodą žemės ūkio sektorių pasiskirstymą šalies teritorijoje.

Taip pat įvertinus nepakankamą trumpų tiekimo grandinių plėtrą Lietuvoje ir atsižvelgiant į socialinių partnerių siūlymus bei poreikį kooperuotis viename sektoriuje, siūloma sudaryti sąlygas trumpose tiekimo grandinėse dalyvaujantiems ūkiams įsigyti įvairesnių specializuoto transporto priemonių, skirtų trumpųjų tiekimo grandinių kūrimui ir veiklai (neapsiribojant tik tiesioginiu maisto realizavimu, pvz., kitų priekabų, skirtų daržovėms vežti, taip pat specializuoto transporto, pritaikyto produkcijos paruošimui praktikai, kurios pagal nacionalinę teisę patenka į transporto priemonių apibrėžtį, tačiau tai nėra specializuotos transporto priemonės, skirtos vien prekiauti).

Siūloma:

Į V Strateginio plano keitimą įtraukti siūlymą **keisti** SP intervencinės priemonės:

1) aprašo 5 dalyje „Pasirinktas intervencinės priemonės modelis, reikalavimai ir tinkamumo finansuoti sąlygos“ 11.2 papunktyje nurodytą tinkamumo kriterijų, taikomą pareiškėjams ir partneriams, koreguojant jį taip:

„11.2., užtikrinti **visų** bazinių maisto produktų (mėsa, pienas, vaisiai ir daržovės, grūdai, riebalai) asortimentą“.

2) keisti aprašo 7 dalies „Netinkamos finansuoti išlaidos“ **5 eilutę**, patikslinant ją taip:

„5. transporto priemonių įsigijimas, išskyrus **maisto produktų realizacijai vykdyti reikiamą** specializuotą transportą;

Pastaba:

formuluotės gali nežymiai keistis derinimo su EK metu.

PARAIŠKŲ PAGAL SP INTERVENCINĖS PRIEMONĖS ATRANKOS KRITERIJŲ NUSTATYMAS

12. Dėl SP intervencinės priemonės KP14gra „Trumpos tiekimo grandinės“ paramos paraiškų atrankos kriterijų keitimo ir papildymo nauju Klausimą pristato: Iona Javičienė

Atsižvelgiant į siūlomas pakeitimus, kurie leistų kooperuotis ir kurti vieno ar kelių sektorių trumpas tiekimo grandines, siūlome **papildyti nauju**, specialiu kriterijumi, orientuotu į vieno ar kelių sektorių trumpų grandinių projektus, kuriuose numatomas dalijimosi investicijos į geresnį bendradarbiaujančių partnerių užaugintos produkcijos paruošimą rinkai.

Siūloma:

Atrankos kriterijų pakeitimai:

6.	Vystoma tvari trumpa tiekimo grandinė, kai projekte numatytos investicijos į <i>(didžiausias galimas surinkti</i>	30-15
----	---	--------------

<p>Siūlomas naujas kriterijus paskatins smulkių ir vidutinių ūkių bendradarbiavimą, orientuotą į aukštesnės kokybės produktų pasiūlą vartotojui ir sudarys prielaidas optimizuoti ūkių sąnaudas ruošiant produktus pardavimui.</p> <p>Įtraukiant naują atrankos kriterijų, kiti kriterijai nekeičiami, bet mažinamas 6 atrankos kriterijaus balų svoris nuo 30 iki 15 balų, 15 balų skiriant naujam 7 kriterijui.</p>		<i>balų skaičius pagal šį kriterijų skiriamas susumavus 6.1–6.5 kriterijų balų reikšmes – 30 15 balų):</i>	
	6.1.	aplinkos taršos mažinimą ir (ar) ir (ar) tausų gamtos išteklių naudojimą <...>	5 3
	6.2.	transportavimo kaštų optimizavimą <...>	5 3
	6.3.	transporto priemonės išmetamo anglies dioksido (CO ₂) kiekio mažinimą <...>	5 3
	6.4.	maisto atliekų kiekio mažinimą <...>	5 3
	6.5.	gamybinių procesų skaitmeninimo ir (ar) inovacijų diegimo <...>	10 3
	7.	Projektas susijęs su gyvulininkystės (išskyrus bitininkystę) arba daržininkystės sektorių produktų prekyniu paruošimu ir tiekimu rinkai	15

1 priedas „Aprašo lyginamasis variantas“

KP12vld - Investicijos į žemės ūkio valdas

Intervencinės priemonės kodas (VN)	KP12vld
Intervencijos pavadinimas	Investicijos į žemės ūkio valdas
Priemonės rūšis	INVEST(73-74) - Investicijos, įskaitant investicijas į drėkinimą
Bendrasis produkto rodiklis	O.20. Remiamų ūkiuose vykdomų gamybinių investicinių veiksmų arba vienetų skaičius
Prisideda prie finansinio atskyrimo reikalavimo dėl	Kartų kaita: Ne Aplinka: Ne Ekologinės sistemos korekcijos mechanizmų sistema: PROGRAMA „LEADER“: Ne

1. Teritorinė taikymo sritis ir, jei aktualu, regioninis matmuo

Teritorinio taikymo sritis: **Nacionalinis**

Kodas	Aprašas
LT	Lietuva

Teritorinės taikymo srities aprašymas

Intervencinė priemonė taikoma Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Susiję konkretūs tikslai, kompleksinis tikslas ir atitinkami sektorių tikslai

BŽŪP SPECIALUS TIKSLAS Kodas + Aprašymas *Rekomenduojami BŽŪP specifiniai šio tipo intervencijos tikslai pateikiami paryškintu šriftu
SO2 labiau orientuotis į rinką ir didinti ūkių konkurencingumą tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu, be kita ko, daugiau dėmesio skiriant moksliniams tyrimams, technologijoms ir skaitmenizacijai

3. Poreikis (-iai), kuriam (-iems) skiriama intervencinė priemonė

Kodas	Aprašas	Prioritetų nustatymas BŽŪP strateginio plano lygmeniu	Nagrinėjama BSP
a.5	Didinti žemės ūkio subjektų galimybes pasinaudoti alternatyviais finansiniais ištekliais	Žemas	Taip
b.1	Skatinti aukštesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų gamybą, visų pirma remiant perdirbimą	Vidutinis	Taip
b.2	Didinti inovatyvių / pažangių technologijų diegimą ūkiuose	Aukštas	Taip

b.3	Didinti ūkių tvarumą prisitaikant prie klimato kaitos ir sprendžiant drėgmės disbalanso problemas	Aukštas	Taip
b.5	Skatinti novatoriškų (naujoviškų) produktų iš biomasės gamybą	Vidutinis	Taip

4. Rezultato (-ų) rodiklis (-iai)

REZULTATŲ RODIKLIAI Kodas + Aprašymas Rekomenduojami BŽŪP konkrečių šios intervencijos tikslų rezultatų rodikliai pateikiami paryškintu šriftu
R.15 Remiamos investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumus, įskaitant biologinius (megavatai)
R.3 Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, dalis
R.9 Ūkininkų, gaunančių investicinę paramą restruktūrizavimui ir modernizavimui, įskaitant išteklių naudojimo efektyvumo didinimą, dalis

5. Pasirinktas intervencinės priemonės modelis, reikalavimai ir tinkamumo finansuoti sąlygos

Apibūdinkite konkrečius intervencinės priemonės tikslus ir turinį, įskaitant aiškių tikslų nustatymą, atrankos principus, sąsajas su atitinkamais teisės aktais, papildomumą kitų abiejų ramsčių intervencinių priemonių / veiksmų grupių atžvilgiu ir kitą svarbią informaciją.

<p>Intervencinės priemonės tikslas – remti žemės ūkio valdų modernizavimą, didinant žemės ūkio sektoriaus konkurencingumą, skatinant didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų kūrimą, diegiant inovacijas, naujas technologijas, skatinant tvarią žemės ūkio produktų gamybą bei ją skaitmenizuojant.</p> <p>Intervencine priemone bus remiamos investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turta, susijusias su remiama veikla, apimančios investicijas į pirminę gamybą, į savo valdoje pagamintų žemės ūkio produktų apdorojimą, perdirbimą ir pateikimą rinkai, ir nenurodytos 9 skyriaus netinkamų finansuoti išlaidų sąrašė. Intervencinės priemonės parama bus skirta b.1, b.2, b.5 poreikiams tenkinti visuose žemės ūkio sektoriuose teikiant paramą nekilnojamojo turto statybos ir (arba) gerinimo išlaidoms finansuoti, naujų įrenginių ir (arba) įrangos (įskaitant naują techniką), valdos infrastruktūros įrengimo ir (arba) gerinimo išlaidoms finansuoti. Teikiant paramą daugiausia dėmesio bus skiriama investicijoms, susijusioms su inovatyvių, pažangių bei skaitmeninių technologijų, orientuotų į gamybos sąnaudų mažinimą ir energijos taupymą, diegimu, su didesnės pridėtinės vertės kūrimu, perdirbant savo valdoje užaugintus produktus, su alternatyvių energijos šaltinių diegimu, remiant investicijas į saulės baterijas, kolektorius, saulės modulius, geoterminį šildymą, oras-oras, oras-vanduo šildymo sistemas, kai jos susijusios su statomo ar rekonstruojamo gamybinio statinio poreikiais siekiant panaudoti visą savo valdoje pagamintą energiją, su lietaus ir paviršinio ar požeminio vandens panaudojimu drėkinimui.</p>

Taip pat nuo 2026 sausio 1d. pagal šią intervencinę priemonę bus teikiama parama vykdant teisinius įsipareigojimus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos paramos gavėjams, prisiimti įgyvendinant priemonės “Investicijos į materialųjį turtą” veiklos sritį “Parama investicijoms į žemės ūkio valdas”, laikantis Reglamento (ES) 2021/2115 155 straipsnio 4 d. nuostatų (toliau – KPP įsipareigojimai).

Intervencinės priemonės parama teikiama ūkiams, kurių įregistruotos žemės ūkio valdos ekonominis dydis, išreikštas standartinės produkcijos (SP) verte, yra ne mažesnis kaip 30 001 EUR.

Kai parama teikiama pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, siekiant efektyvesnio ir tikslingesnio investicijų panaudojimo, investicijos turi būti naudojamos bendriems kooperatyvo narių poreikiams tenkinti, t.y. įgyvendinamos kolektyvinės investicijos.

Priemone teikiamos subsidijos ir paskolos investicijoms į žemės ūkio produktų gamybą ir (ar) supirkimą (taikoma tik pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, superkantiems savo narių valdose pagamintą ir (arba) užaugintą produkciją), ir (ar) valdoje pagamintų ir (ar) užaugintų žemės ūkio produktų apdorojimą ir (ar) perdirbimą ir pateikimą rinkai bei lengvatinės paskolos apyvartiniam kapitalui.

Intervencine priemone **remiami sektoriai:**

1. Gyvulininkystė;
2. Augalininkystė;
3. Sodininkystė, uogininkystė, daržininkystė.

Parama **teikiama:**

1. Žemės ūkio produktų gamybai, įskaitant žemės ūkio produktų gamybą pripažinto žemės ūkio kooperatyvo savo narių valdose;
2. Žemės ūkio valdoje pagamintiems ir (arba) užaugintiems žemės ūkio produktams apdoroti, perdirbti ir pateikti rinkai, įskaitant pripažinto žemės ūkio kooperatyvo tik iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimą ir realizavimą, supirktų iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą.

Atrankos principai.

Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas pareiškėjams, geresnį finansinių išteklių naudojimą ir tikslesnį paramos taikymą, vykdant projektų atranką, **teikiant subsidijas** ypatingas dėmesys bus teikiamas:

1. Pridėtinę vertę kuriantiems projektams, kuriuose vykdomas žemės ūkio produktų perdirbimas;
2. Projektams, kuriuose diegiamos inovacijos, investuojama į gamybinių procesų

skaitmeninimą;

3. Prie aplinkos ir klimato tikslų prisidedantiems projektams, ypatingą dėmesį skiriant augalininkystės sektoriaus projektams, kuriuose taikoma tiksloji žemdirbystė;
4. Projektams, prisidedantiems prie apsirūpinimo trūkstamais maisto produktais;
5. Jaunųjų ūkininkų projektams;
6. Ūkininkų grupės projektams arba projektams, kuriuose įgyvendinamos kolektyvinės investicijos;
7. Ekologinių ūkių projektams;
8. Projektams, kuriuose pareiškėjai naudoja arba investuoja į įrangą, energiją gaminančią iš atsinaujinančių šaltinių naudojant kitų fondų ar nuosavas lėšas.

KPP įsipareigojimų atveju – projektų atranka jau atlikta vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos paramos priemonės “Investicijos į materialųjį turtą” veiklos srities “Parama investicijoms į žemės ūkio valdas” (toliau – KPP priemonė) atrankos principais.

Vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 2021/2115 79 straipsnio 3 dalies nuostatomis, atrankos kriterijai finansinėms priemonėms nėra taikomi.

Atrankos kriterijų sąrašas nustatomas intervencinės priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

Suderinamumas ir papildomumas su kitomis priemonėmis:

1. Ši intervencinė priemonė papildo kaimo plėtros intervencinę priemonę KP32svp, kuria gali būti remiama ta pati veikla. Esminė takoskyra tarp šių intervencinių priemonių – pareiškėjo ekonominis valdos dydis. Parama pagal intervencinę priemonę teikiama ūkiams, kurių įregistruotos žemės ūkio valdos ekonominis dydis, išreikštas standartinės produkcijos (SP) verte, yra ne mažesnis kaip 30 001 Eur. Ūkiai, kurių valdos ekonominis dydis, išreikštas SP, yra ne mažesnis kaip 16 001 Eur ir ne didesnis kaip 30 000 Eur, yra remiami pagal KP32svp.
2. Ši intervencinė priemonė papildo intervencinę priemonę KP17jūs, kuria gali būti remiama ta pati veikla. Esminė takoskyra tarp šių intervencinių priemonių: parama pagal šią intervencinę priemonę bus teikiama veikiantiems ūkiams, parama pagal KP17jūs intervencinę priemonę bus teikiama besikuriantiems ūkiams.
3. Ši intervencinė priemonė papildo intervencinę priemonę KP31tvi, kurioje parama teikiama tokio paties dydžio valdoms, esminis skirtumas – pagal intervencinės priemonės remiamos skirtingo pobūdžio investicijos, t. y. pagal KP31tvi intervencinę priemonę bus remiamos tik tos investicijos, kurios mažina neigiamą poveikį aplinkai ir klimato kaitai ir (arba) yra susiję su gyvūnų gerovei taikomų aukštesnių standartų, nei numatytieji privalomi, įgyvendinimu.
4. Ši intervencinė priemonė papildo intervencinę priemonę KP08prev, kuri remia ūkių investicijas į materialųjį turtą skirtą biosaugos gerinimui. Esminė takoskyra tarp šių priemonių ta, kad pagal KP08prev remiamos tik kompetentingos institucijos

patvirtintame biosaugos plane numatytos investicijos.

5. Ši intervencinė priemonė papildo sektorines intervencines priemones: SP01vid1 – Investicijos į ilgalaikį turtą, tyrimus, eksperimentinę ir inovatyvią gamybą ir kitus veiksmus, SP03med2 – Bičių šeimų atnaujinimas, bitininkavimo inventoriaus įsigijimas, bičių ligų prevencija ir SP02vyn - Investicijos į vyno sektorių, kuriose taip pat gali būti remiamos šių sektorių investicijos į materialųjį turtą. Siekiant išvengti dvigubo finansavimo arba kompensacijų permokų, investicijoms, remiamoms pagal sektorines priemones, nebus teikiama parama pagal KP12vld intervencinę priemonę. Teikdamas paraišką pareiškėjas įsipareigo, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir Europos Sąjungos fondų. Mokėjimo agentūra turimoje projektų duomenų informacinėje bazėje patikrins projektą pagal pareiškėją, investicijų rūšį, projekto įgyvendinimo vietą.
6. Intervencinė priemonė papildo susietojo pajamų rėmimo intervencines priemones tiek gyvulininkystės, tiek augalininkystės sektoriuose. Esminė takoskyra tarp šių intervencinių priemonių yra ta, kad susietoji parama skiriama ūkių pajamų palaikymui (ne investicijoms).
7. Ši intervencinė priemonė papildo plotines I ir II ramsčio intervencines priemones, kurios padeda užtikrinti gamybos tvarumą ūkiuose, o KP12vld leidžia jiems investuoti į tvarią gamybą per valdų modernizavimą.

Apibrėžkite reikalavimus atitinkančius paramos gavėjus ir konkrečius su paramos gavėju ir plotu susijusius tinkamumo kriterijus

Paramos gavėjai:

Ūkininkai (fiziniai asmenys (savo vardu įregistravę ūkininko ūkį ir valdą) ir juridiniai asmenys (įregistravę valdą)) arba jų grupė, užsiimantys žemės ūkio veikla ir (arba) valdoje (-ose) pagamintų ir (arba) užaugintų žemės ūkio produktų apdorojimu ir (arba) perdirbimu ir pateikimu rinkai, pripažinti žemės ūkio kooperatyvai (t.y., kurie superka ir realizuoja tik iš savo narių valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus).

Tinkamumo kriterijai subsidijai:

1. Pareiškėjas ir (arba) projektas turi atitikti bendrąsias tinkamumo sąlygas ir reikalavimus, nustatytus Strateginio plano 4.7.3 dalyje;
2. Pareiškėjas užsiima žemės ūkio veikla ir (arba) valdoje (-ose) pagamintų ir (arba) užaugintų žemės ūkio produktų supirkimu (taikoma tik pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, superkantiems savo narių valdose pagamintą ir (arba) užaugintą produkciją), apdorojimu ir (arba) perdirbimu ir pateikimu rinkai ne trumpiau kaip 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo.
3. Parama teikiama ūkiams, kurių įregistruotos žemės ūkio valdos ekonominis dydis, išreikštas standartinės produkcijos (SP) verte, yra ne mažesnis kaip 30 001 EUR (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja tik

iš savo narių valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

4. Pareiškėjo pajamos iš žemės ūkio veiklos ir (arba) valdoje (-ose) pagamintų ir (arba) užaugintų žemės ūkio produktų supirkimo (taikoma tik pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, superkantiems savo narių valdose pagamintą ir (arba) užaugintą produkciją), apdorojimo ir (arba) perdirbimo ir pateikimo rinkai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų ūkio subjekto pajamų;
5. Investicijos turi pagerinti bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus (išskyrus, kai parama teikiama kolektyvinėms investicijoms įgyvendinti);
6. Parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žvejybos ir akvakultūros produktus) gamybai, ir valdoje (-ose) pagamintiems produktams apdoroti ir (arba) perdirbti. Apdorojimo ir perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas. Parama pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, superkantiems ir realizuojantiems iš savo narių jų valdose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, perdirbantiems iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus ir realizuojantiems iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, veiklai vykdyti teikiama, jei produktai yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktai (išskyrus žvejybos ir akvakultūros produktus);
7. Parama gali būti skiriama investicijoms, daromoms siekiant atitikti naujus Europos Sąjungos standartus, taikomus žemės ūkio gamybai. Tokia parama gali būti teikiama ilgiausiai 24 mėnesius nuo datos, kai jie tampa privalomi.
8. Parama investicijoms į drėkinimą (kai naudojamas požeminis ir (ar) paviršinis vanduo) gali būti skiriama šiais atvejais:
 1. kai įdiegta vandens matavimo sistema, sudaranti sąlygas apskaičiuoti vandens sunaudojimą remiamos investicijos lygmeniu, arba tokia sistema įdiegiama kaip investicijos dalis;
 2. parama investicijoms, kurių rezultatas yra grynasis drėkinamo ploto padidėjimas, darantis poveikį atitinkamam požeminio vandens ar paviršinio vandens telkiniui, gali būti skiriama tik jei:
 1. atitinkamame upės baseino valdymo plane nėra nustatyta, kad vandens telkinio būklė yra prastesnė nei gera dėl su vandens kiekiu susijusių priežasčių;
 2. priklausomai nuo numatomo naudoti vandens kiekio galiojančių nacionalinių teisės aktų nustatyta tvarka yra atliktas poveikio aplinkai vertinimas (naudojant daugiau kaip 100 m³ vandens per parą) ir/arba pareiškėjas yra įregistruotas paviršinių vandenų naudojančių asmenų registracijos sąraše (naudojant daugiau kaip 10 m³ vandens per parą);
 3. parama investicijoms į tvenkinio įrengimą ar išplėtimą drėkinimo tikslais gali būti skiriama tik tuo atveju, jei priklausomai nuo numatomo naudoti vandens kiekio galiojančių nacionalinių teisės aktų nustatyta tvarka yra atliktas poveikio aplinkai vertinimas (naudojant daugiau kaip 100 m³ vandens per

parą) ir/arba pareiškėjas yra įregistruotas paviršinį vandenį naudojančių asmenų registracijos sąrašė (naudojant daugiau kaip 10 m³ vandens per parą).

KPP įsipareigojimų atveju – finansuojamų projektų tinkamumas jau įvertintas vadovaujantis KPP priemonės tinkamumo kriterijais.

Kai teikiama finansinių priemonių parama, taikomi tik 2, 3, 4 ir 6 punktuose nustatyti tinkamumo kriterijai.

Apibrėžkite reikalavimus atitinkančią paramos rūšį (be IAKS) arba įsipareigojimus (su IAKS) ir kitas prievoles

Investicinė parama teikiama:

- kompensuojant gavėjo faktiškai patirtas tinkamas finansuoti išlaidas;
- nustatant vieneto įkainį (pagal Reglamento (ES) Nr. 2021/2115 83(1)(b) straipsnį):
 - naujų pieno ūkio fermų statyboms: fiksuotieji vieneto įkainiai nustatyti vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 2021/2115 83(2)(a)(ii) straipsniu;
 - naujų plokščiadugnių grūdų saugojimo bokštų statyboms: fiksuotieji vieneto įkainiai nustatyti vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 2021/2115 83(2)(a)(i) straipsniu;
 - žemės ūkio technikos ir įrangos įsigijimui (tam tikroms žemės ūkio technikos ir įrangos rūšims (porūšiams) taikomi skirtingi fiksuotieji vieneto įkainiai pagal konkrečiai apibrėžtus techninius parametrus) tuo atveju, kai fiksuotieji vieneto įkainiai yra nustatyti vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 2021/2115 83(2)(a)(ii) straipsniu, juos patvirtinus nacionaliniuose teisės aktuose;
 - energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įsigijimui (tam tikroms energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių rūšims (porūšiams) taikomi skirtingi fiksuotieji vieneto įkainiai pagal konkrečiai apibrėžtus techninius parametrus) tuo atveju, kai fiksuotieji vieneto įkainiai yra nustatyti vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 2021/2115 83(2)(c) straipsniu, juos patvirtinus nacionaliniuose teisės aktuose.

Finansinių priemonių parama teikiama kaip paskolos investicijoms ir (arba) apyvartiniam kapitalui.

Siekiant išvengti dvigubo finansavimo arba kompensacijų permokų toms pačioms investicijoms, remiamoms pagal I BŽŪP ramstį, parama pagal KP12vld intervencinę priemonę nebus teikiama. Mokėjimo agentūra turimoje projektų duomenų informacinėje bazėje patikrins projektą pagal pareiškėją, investicijų rūšį, projekto įgyvendinimo vietą.

6. Atitinkamų bazinių elementų nustatymas

6. Atitinkamų bazinių elementų (atitinkamų GAAB, teisės aktų nustatytų valdymo reikalavimų (toliau – VR) ir kitų privalomų nacionalinės ir Sąjungos teisės aktų nustatytų reikalavimų) nustatymas (kai aktualu), konkrečių atitinkamų įsipareigojimų pagal VR aprašymas ir paaiškinimas, kaip įsipareigojimas viršija privalomus reikalavimus (kaip nurodyta 28 straipsnio 5 dalyje, 70 straipsnio 3 dalyje ir 72 straipsnio 5 dalyje)

Netaikoma

7. Paramos / sumų / apskaičiavimo metodų forma ir norma

Paramos forma

Dotacija

Finansinė priemonė

Išmokos rūšis

paramos gavėjo faktiškai patirtų tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimas

vieneto įkainiai

vienkartinės išmokos

finansavimas taikant fiksuotąsias normas

Nustatymo pagrindas

Supaprastintų išlaidų apmokėjimo būdas, taikant fiksuotąjį vieneto įkainį pagal regl. (ES) Nr. 2021/2115 83(1)(b) straipsnį, taikomas šioms išlaidoms:

1. naujų pieno ūkio fermų statyboms;
2. naujų plokščiadugnių grūdų saugojimo bokštų statyboms;
3. žemės ūkio technikos ir įrangos įsigijimui (tam tikroms žemės ūkio technikos ir įrangos rūšims (porūšiams) taikomi skirtingi fiksuotieji vieneto įkainiai pagal konkrečiai apibrėžtus techninius parametrus), fiksuotuosius vieneto įkainius patvirtinus nacionaliniuose teisės aktuose aktuose;
4. energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įsigijimui (tam tikroms energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių rūšims (porūšiams) taikomi skirtingi fiksuotieji vieneto įkainiai pagal konkrečiai apibrėžtus techninius parametrus), fiksuotuosius vieneto įkainius patvirtinus nacionaliniuose teisės aktuose.

Paramos aprėptis gavėjo lygmeniu

Kai parama teikiama **subsidijos** forma:

- Paramos intensyvumas yra nuo 20 iki 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas prašo ar sutinka dėl mažesnio intensyvumo taikymo) ir gali būti diferencijuojamas priklausomai nuo žemės ūkio sektoriaus.
- Jauniesiems ūkininkams (atitinkantiems 4.1.5 dalyje pateiktą apibrėžimą) kreipiantis paramos pagal šią intervencinę priemonę pirmą kartą, paramos intensyvumas gali būti padidintas 20 procentinių punktų (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas prašo ar sutinka dėl mažesnio paramos intensyvumo taikymo).

Kai parama teikiama vykdant KPP įsipareigojimus:

- Paramos intensyvumas yra nuo 20 iki 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas prašo ar sutinka dėl mažesnio intensyvumo taikymo) ir diferencijuotas priklausomai nuo žemės ūkio sektoriaus.
- Jauniesiems ūkininkams, įsikūrusiems penkerių metų laikotarpiu iki paraiškos pateikimo, kai vykdoma žemės ūkio produktų gamyba, paramos intensyvumas gali būti padidintas 20 procentinių punktų (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas prašo ar sutinka dėl mažesnio paramos intensyvumo taikymo); didžiausias paramos

intensyvumas negali viršyti 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų..

- Paramos intensyvumas gali būti padidintas iki 20 procentinių punktų, tačiau ne daugiau nei 65 proc. tinkamų finansuoti išlaidų šiais atvejais:
 - o Pareiškėjams, ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, kai vykdoma žemės ūkio produktų gamyba, įskaitant žemės ūkio produktų gamybą pripažinto žemės ūkio kooperatyvo savo narių valdose;
 - o Pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas (taikoma tik gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose).

Kai parama teikiama **finansinių priemonių** forma:

- Paskolos suma negali būti didesnė kaip 200 000 EUR.
- Ilgiausia paskolos trukmė - 5 metai.
- Vienam galutiniam naudos gavėjui iš šios priemonės lėšų gali būti suteikiama viena paskola.
- Paskolos lėšomis gali būti apmokama 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų. Jei paskolos lėšomis finansuojamas apyvartinis kapitalas, taikomos SP 4.6 dalies nuostatos dėl didžiausios leistinos paramos sumos apyvartiniam kapitalui.

Kai pareiškėjas tam pačiam projektui įgyvendinti gauna ir subsidiją, ir investicinę paskolą, parama, teikiama paskolos forma, apskaičiuojama kaip bendrasis subsidijos ekvivalentas. Subsidijos ir bendrojo subsidijos ekvivalento suma turi neviršyti didžiausio leistino paramos dydžio (sumine ir procentine išraiška) nustatyto šios priemonės apraše. Subsidijos negali būti naudojamos finansavimui, gautam pagal finansines priemones, apmokėti. Finansinės priemonės negali būti naudojamos išankstiniam subsidijų finansavimui.

Papildomas paaiškinimas

Papildomo paaiškinimo nėra

8. Informacija apie valstybės pagalbos vertinimą

Intervencinė priemonė nėra priskirta SESV 42 straipsnio taikymo sričiai ir dėl jos turi būti atliekamas valstybės pagalbos vertinimas:

Taip Ne Mišrus

9. Papildomi klausimai / informacija apie intervencinės priemonės rūšį

Kas neatitinka paramos reikalavimų?

Teikiant **subsidijas** netinkamos finansuoti išlaidos:

1. trumpalaikio turto įsigijimas;
2. transporto priemonių, išskyrus žemės ūkio techniką ir transporto priemones žemės ūkio produktų gabenimui, įsigijimas;
3. žemės ūkio gamybos teisių pirkimas;
4. teisių į išmokas pirkimas;
5. žemės pirkimas;
6. gyvūnų pirkimas, vienmečių augalų pirkimas ir jų sodinimas;

7. skolos palūkanos, išskyrus susijusias su dotacijomis, suteiktomis kaip palūkanų subsidija ar garantinio mokesčio subsidija;
8. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant teisės aktuose nustatytos pirkimo tvarkos;
9. esamų paskolų refinansavimo išlaidos;
10. saulės baterijos, saulės kolektoriai, saulės moduliai, geoterminio šildymo, oras-oras, oras-vanduo šildymo sistemos, išskyrus atvejus, kai nurodytos investicijos susijusios su statomo ar rekonstruojamo gamybinio statinio poreikiais (pardavimui skirta energija neremiamą);
11. kitos, intervencinės priemonės įgyvendinimo taisyklėse numatytos išlaidos.

Kai parama teikiama vykdant KPP įsipareigojimus, netinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, atitinkančios Reglamento (ES) 2021/2115 73 straipsnio 3 dalies nuostatas ir numatytos KPP priemonės įgyvendinimo taisyklėse.

Kai teikiama **lengvatinė paskola** netaikomi 1, 2, 3, 4, 6 punktai. Kai paskola teikiama jaunesiems ūkininkams netaikomas ir 5 punktas.

Ar investicijos susijusios su drėkinimu?

Taip Ne

Investicijos skirtos esamų drėkinimo įrenginių tobulinimui – kokią procentinę dalį vandens galima sutaupyti

Netaikoma

Išsami informacija apie skirtingą galimą sutaupyti vandens kiekį pagal įrenginio arba infrastruktūros tipą (kai taikoma)

Investicijos skirtos esamiems drėkinimo įrenginiams, kurie turi įtakos vandens telkiniams, kurių būklė yra prasta, tobulinti, – koks (-ie) yra reikalavimas (-ai) veiksmingam vandens naudojimo sumažinimui, nurodant procentinę dalį

Netaikoma

Suskirstymas pagal regionus

10. PPO reikalavimų laikymasis

„Žalioji dėžė“

PPO 2 priedo 11 dalis

Paiškinimas, kaip intervencija atitinka atitinkamas PPO susitarimo dėl žemės ūkio 2 priedo nuostatas, kaip nurodyta šio reglamento 10 straipsnyje ir šio reglamento II priede („žalioji dėžė“)

1. Teisė gauti paramą pagal šią intervencinę priemonę nustatoma remiantis aiškiai apibrėžtais kriterijais;
2. Mokėjimų suma bet kuriais konkrečiais metais nesusijusi su produkcijos rūšimi arba apimtimi;
3. Mokėjimų suma bet kuriais metais nesusijusi su vietinėmis ar tarptautinėmis kainomis, taikomomis bet kokiai gamybai;
4. Mokėjimai mokami tik už laikotarpį, būtiną investicijoms, kurioms jos teikiamos, realizuoti;
5. Intervencinė priemonė neįpareigoja ir nenurodo žemės ūkio produktų, kuriuos gavėjai turi gaminti.

11. Šiai intervencinei priemonei taikoma (-os) įnašo norma (-os)

Regionas	Straipsnis	Taikytina norma	Mažiausia norma	Didžiausia norma
LT - Lietuva	91(2)(a) - Mažiau išsivystę regionai	85,00%	20,00%	85,00%
LT - Lietuva	91(2)(d) - Kiti regionai	43,00%	20,00%	43,00%

12. Planuojamos vienetų sumos. Apibrėžtis

Planuojama vieneto suma	Paramos rūšis	Įnašo norma (-os)	Planuojamos vieneto sumos rūšis	Regionas (-ai)	Rezultato (-ų) rodiklis (-iai)	Ar vieneto suma nustatyta remiantis perkeltomis išlaidomis?
KP12vld-001 - Dotacija projektui	Dotacija	91(2)(a)-LT-85,00% 91(2)(d)-LT-43,00%	Vidutinė		R.15; R.3; R.9	Ne
KP12vld-002 - Lengvatinė paskola	Finansinė priemonė	91(2)(a)-LT-85,00% 91(2)(d)-LT-43,00%	Vidutinė		R.15; R.3; R.9	Ne
KP12vld-003 – KPP įsipareigojimai	Dotacija	91(2)(a)-LT-85,00% 91(2)(d)-LT-43,00%	Vidutinė		R.9	Taip

Vieneto sumos vertės paaiškinimas ir pagrindimas

KP12vld-001 - Dotacija projektui

Visais metais planuojama vieneto suma – 500 000,00 Eur. Vieneto suma nustatyta, kaip vidutinė paramos suma vienam projektui, atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos veiklos srities "Parama investicijoms į žemės ūkio valdas" įgyvendinimo patirtį, 2021–2022 metų laikotarpio potencialių pareiškėjų investicinius poreikius bei kainų lygio pokyčius. 2021 metais veiklos sričiai skirtos Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) lėšos leido ženkliai padidinti didžiausią galimą paramos sumą projektui ir paskelbti kvietimai teikti paraiškas sulaukė didelio pareiškėjų susidomėjimo. 2022 metų kvietimų teikti paraiškas duomenys rodo, kad pareiškėjai planuoja įgyvendinti didesnės apimties investicinius projektus, susijusius su naujomis statybomis, pažangių technologijų diegimu, inovacijomis, o vidutinė paraiškose prašomos paramos suma sudaro 0,57 mln. Eur.

KP12vld-002 - Lengvatinė paskola

Vidutinis paskolos dydis – 100 000,00 Eur. Šis dydis nustatytas remiantis Lietuvos BŽŪP SP finansinių priemonių ex-ante vertinime (2021) apskaičiuota vidutine nacionalinės plėtros įstaigos „Žemės ūkio paskolų ir garantijų fondas“ 2020-2021 m. suteiktų lengvatinių paskolų (1374) verte, kuri yra 99 825,00 Eur.

Kadangi planuojama įgyvendinti finansinę priemonę su ne mažesniu kaip 25 proc. finansų tarpininkų indėliu, todėl vidutinė paramos suma sieks – 75 000,00 Eur.

[KP12vld-003 – KPP įsipareigojimai](#)

Vieneto suma yra nustatyta įvertinus pagal KPP priemonę nebaigtiems įgyvendinti projektams likusią išmokėti paramos sumą.
Vidutinė likusi išmokėti paramos suma vienam pagal KPP priemonę nebaigtam įgyvendinti projektui – 125 000 eurų. Planuojama, kad BŽŪP strateginio plano lėšomis per 2026 m. KPP įsipareigojimų vykdymui bus suteikta paramos už 8,5 mln. eurų.
Likę mokėjimai vykdant KPP įsipareigojimus bus atliekami iš papildomo nacionalinio finansavimo pagal BŽŪP strateginį planą (kaip nurodyta V priede) lėšų.

13. Planuojamos vienetų sumos. Finansinė lentelė su produktu

Planuojama vieneto suma	Finansiniai metai	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Iš viso 2023–2029 m.
KP12vld-001 - Dotacija projektui (Dotacija - Vidutinė)	Planuojama vieneto suma (visos viešosios išlaidos eurais)	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00	
	Didžiausia planuojama vidutinė vieneto suma (kai taikoma) (EUR)								
	O.20 (vienetas: Veiksmai)	0,00	80,00	80,00	80,00 63,00	80,00	80,00	0,00	Suma: 400,00 383,00 Didžiausia suma: 80,00
KP12vld-002 - Lengvatinė paskola (Finansinė priemonė - Vidutinė)	Planuojama vieneto suma (visos viešosios išlaidos eurais)	0,00	75 000,00	75 000,00	75 000,00	75 000,00	75 000,00	74 695,12	
	Didžiausia planuojama vidutinė vieneto suma (kai taikoma) (EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	O.20 (vienetas: Veiksmai)	0,00	25,00	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	Suma: 400,00 Didžiausia suma: 75,00

	Iš kurių perkėlimas į kitą laikotarpį (visos viešosios išlaidos EUR)				8 500 000,00				
	Iš kurių perkėlimas į kitą laikotarpį (Sąjungos įnašas EUR)				6 511 000,00				
	iš kurių suma, reikalinga įvykdyti XII priede nurodytą mažiausio finansinio asignavimo reikalavimą (taikoma 95 straipsnio 1 daliai pagal 73 ir 75 straipsnius) (Visos viešosios išlaidos EUR)								
	iš kurių suma, reikalinga įvykdyti XII priede nurodytą mažiausio finansinio asignavimo reikalavimą (Sąjungos įnašas EUR)								

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius, Lietuva (2025-12-16 08:49:34)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimo stebėsenos komiteto, patvirtinto vyriausybės 2022 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. 960, 2025 m. lapkričio 24 d. posėdžio protokolas
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-12-11 Nr. 8D-373 (5.50 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Povilas Valteris, Vyriausiasis specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-11 10:21:04 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-XL
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-11 10:21:23 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Certifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-03-09 23:27:06–2026-03-09 23:27:06
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Andrius Palionis, Žemės ūkio ministras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-11 12:18:13 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-XL
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-11 12:18:14 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA ECC,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-09-25 12:10:34–2029-09-24 12:10:34
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, -
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-11 13:16:35 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA-2,RCSC,VI Registru Centras - i.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-08-01 11:22:10–2028-07-31 11:22:10
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, O="Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, į.k.188675190", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2025-08-01 11:22:10–2028-07-31 11:22:10
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	3
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-

Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-12-16 08:49:34)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-12-16 08:49:34 atspausdino Povilas Valteris
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-